

Fotorelacja

NAUKA I LUDZIE

„Grzyby leczą” – relacja z VIII
Międzynarodowej Konferencji
Grzybów Leczniczych
s. 13

NAUKA I LUDZIE

Muzyka jako wsparcie w teorii
i praktyce
s. 15

NAUKA I LUDZIE

Nagroda Prezydenta RP
dla profesora Jerzego
Bartmińskiego
s. 17

Wernisaż wystawy *Andrzeja Kota*

17 lutego 2016 r. w Sali Muzeum UMCS odbył się wernisaż wystawy „Andrzej Kot 1946-2015. Grafika, rysunek, kaligrafia ex libris. Wystawa w pierwszą rocznicę śmierci ze zbiorów Zbigniewa Józwicka”.

Fot. Bartosz Proll

Spis treści

WYDARZENIA

- 4 : Z życia Uczelni
- 7 : Na Wydziałach

NAUKA I LUDZIE

- 10 : Trzeci rok działalności Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego UMCS we Lwowie
- 11 : Wykładowca UMCS i aktor Teatru Provisorium
- 12 : Profesor Sang Chul Park odwiedzi Wydział Ekonomiczny
- 13 : „Grzyby leczą” – relacja z VIII Międzynarodowej Konferencji Grzybów Leczniczych
- 15 : Muzyka jako wsparcie w teorii i praktyce
- 17 : Nagroda Prezydenta RP dla profesora Jerzego Bartmińskiego

SPRAWY STUDENCKIE

- 20 : Z wizytą w gościnnej Białej Podlaskiej
- 21 : Z działalności Studenckiego Koła Naukowego Prawników UMCS

- 23 : Międzynarodowy projekt „Journalistic Role Performance Around the Globe”
- 24 : Relacja z debaty „Rozwój zabudowy Lublina w XX i XXI wieku”
- 25 : Spektakularna wygrana Futsalistów AZS UMCS
- 26 : Erasmus+ mobilność edukacyjna
- 27 : Pracowity miesiąc członków Studenckiego Koła Naukowego Edytorów
- 28 : Wyzwania Zarządzania Zasobami Ludzkimi

W ŚWIECIE KSIĄŻEK

- 29 : Nowości Wydawnictwa UMCS
- 33 : Kilka słów o książce „Nowy styl, nowe pióra. Antologia krytyki i eseistyki 1939-1945”
- 34 : Trzeci tom „Słownika gwar Lubelszczyzny”
- 34 : Nowa inicjatywa wydawnicza Wydziału Politologii
- 35 : Wieczór autorski Ewy Bechyně-Henkiel
- 36 : Recenzja książki „Kształtowanie się świadomości historycznej społeczeństw ludzkich. Rozprawy, eseje, wykłady”
- 36 : Periodyk naukowy „Wschód Europy. Studia humanistyczno-społeczne”

Wydawca: Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie

Adres redakcji: pl. Marii Curie-Skłodowskiej 5, p. 1312, 20-031 Lublin, tel. 81 537 54 19

e-mail: wiadomosci@umcs.lublin.pl
www.wiadomosci.umcs.pl

Redakcja: Aneta Adamska, Agnieszka Gałczyńska, Marcin Gołębiowski, Ewa Kawańko-Marczuk (redaktor naczelny), Marta Kostrzewa (redaktor wydania)

Współpracownicy: Monika Gabryś-Sławińska, Jolanta Jarzyńska, Jerzy Kasprzak, Konrad Koperwas, Eliza Kosieradzka, Wacław Kostko, Beata Kozłowska,

Urszula Lewartowicz, Piotr Majewski, Monika Mielko-Remiszewska, Przemysław Mroczek, Aneta Okuń, Monika Pańczyk, Sylwia Skotnicka, Krzysztof Trojnar, Iwona Wieleba

Okładka: Drzwi Otwarte UMCS, fot. Konrad Cichoń

Druk: Multipress

Nakład: 630 egz.

Projekt graficzny i skład: Studio DTP Academicon, dtp@academicon.pl, <http://dtp.academicon.pl/>

Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i korekty nadesłanych tekstów. Ma również prawo do wyboru tekstów do publikacji.

Z ŻYCIA

„Andrzej Kot 1946-2015. Grafika, rysunek, kaligrafia ex libris. Wystawa w pierwszą rocznicę śmierci ze zbiorów Zbigniewa Józwicka.”

A ndrzej Kot był twórcą wyjątkowo oryginalnych grafik, okraszonych tekstami wybitnych poetów oraz swoimi własnymi. Nieustannie otwarty był na wszelkie nowości związane z literami, znakami oraz kaligrafią. Od 1978 r. uczestniczył w większości światowych imprez graficznych, w 1981 został nagrodzony złotym medalem w Projekcie z maja 1980 r., dzięki tekstowi Anny Jasińskiej.

O twórczości Andrzeja Kota wielokrotnie pisano w fachowych zagranicznych periodykach. Jeszcze częściej był obecny na łamach polskiej prasy. Świat artysty to dziwaczne zestawienia ludzi i zwierząt – zagadkowe i tajemnicze. Andrzej Kot zwraca nam uwagę na oddziaływania przypadkowych może zdarzeń, które po głębszym wejrzeniu w jego prace, nagle okazują wcale nieprzypadkowe.

Pokazy artystyczne studentów Animacji kultury

S tudenci kierunku Animacja kultury zaprezentowali swoje dokonania artystyczne w dziedzinie teatru, tańca, filmu i fotografii. Pokazy miały miejsce w Akademickim Centrum Kultury UMCS „Chatka Żaka”. 4 lutego odbył się pokaz fotograficzno-filmowy. Głównym wydarzeniem była wystawa fotografii zatytułowanej: „Mikroświaty”. Wystawie towarzyszył pokaz autorskich produkcji filmowych. 12 lutego natomiast mogliśmy podziwiać studenckie pokazy taneczne i teatralne. Animatorzy zaprezentowali 10 etiud tanecznych i 15 miniatur teatralnych, we własnych choreografiach i reżyseriach.

Kalendarium władz rektorskich

3.02

– rektor S. Michałowski na zaproszenie Dr. Henryka Kowalskiego, Prezesa Zarządu Związku Nauczycielstwa Polskiego przy UMCS w Lublinie, wziął udział w uroczystym spotkaniu pracowników – członków ZNP, którzy w 2015 r. przeszli na emeryturę lub rentę.

8-11.02

– prorektor U. Bobryk przeprowadziła spotkania z Dziekanami i Prodziekanami Wydziałów. Spotkania poświęcone były tematyce tegorocznego procesu rekrutacji na studia.

11.02

– prorektor U. Bobryk uczestniczyła w otwarciu eliminacji zawodów sportowych w piłę nożnej, organizowanych w ramach tegorocznych Drzwi Otwartych.

17.02

– rektor S. Michałowski otworzył wystawę w Muzeum UMCS, poświęconą twórczości Andrze-

ja Kota: „Andrzej Kot 1946-2015. Grafika, rysunek, kaligrafia ex libris. Wystawa w pierwszą rocznicę śmierci ze zbiorów Zbigniewa Józwicka”.

25.02

– prorektor B. Hlibowicka-Węglarz wzięła udział w posiedzeniu Uniwersyteckiej Komisji Akredytacyjnej w Poznaniu.

26.02

– prorektor U. Bobryk odebrała III nagrodę dla Uniwersytetu w finale konkursu na kreatywną kampanię rekrutacyjną Genius Universitatis. Wręczenie nagród miało miejsce w Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie.

26.02

– prorektor A. Bereza wzięła udział w spotkaniu Kolegium Lubelskiej Biblioteki Wirtualnej. Podczas spotkania poruszony został m.in. temat promocji LBW w 2016 r., zgłoszone zostały również propozycje dotyczące rozwoju Biblioteki, zasygnalizowano także problemy, wymagające jak najpilniejszego rozwiązania.

Posiedzenie Senatu UMCS – 24 lutego

O bradom Senatu przewodniczył Rektor UMCS, prof. dr hab. Stanisław Michałowski. Posiedzenie rozpoczęło się od uczczenia chwilą ciszy pamięci zmarłych: doc. dra Światomira Ząbka, dr Edyty Kowalczyk, ks. prof. Leona Dyczewskiego.

Następnie Rektor UMCS złożył gratulacje prof. dr hab. Teresie Pękali i prof. dr hab. Jerzemu Stelmasiakowi z okazji otrzymania tytułu naukowego profesora i dr hab. Ewie Szczuce, prof. nadzw. z okazji jubileuszu pracy zawodowej. W dalszej kolejności Rektor UMCS przedstawił informację na te-

UCZELNI

Opracowanie: Redakcja

mat działalności Kolegium Rektorskiego od ostatniego posiedzenia Senatu. Dotyczyła ona m.in.: Centrum ECOTECH-COMPLEX, w którym odbyło się pierwsze posiedzenie Rady Programowej. Dokonano także wyboru Przewodniczącego Rady (prof. dr hab. Ryszard Dębicki) i Wiceprzewodniczącego (prof. dr hab. Ryszard Maciejewski); kwoty odszkodowania, którą udało się uzyskać od ubezpieczyciela, w związku z przerwaniem prac budowlanych w ECOTECH-COMPLEX; Uchwały podjętej przez Radę Miasta Lublin w sprawie zmian w budżecie, w związku z którą Uczelnia uzyska dofinansowanie w wysokości 1 mln zł do remontu kładki dla pieszych biegnącej nad ul. Sowińskiego; trwających prac nad przygotowaniem do MNiSW propozycji w sprawie dofinansowania remontów w UMCS; zmiany na stanowisku Dyrektora Akademickiego Radia Centrum, w związku z przejściem Małgorzaty Piaseckiej do Polskiego Radia Lublin; a także przygotowań do tegorocznych Drzwi Otwartych UMCS, które odbędą się w ACK UMCS „Chatka Żaka”. Tydzień później (18.03) zaplanowano Drzwi Otwarte Wydziału Zamiejscowego UMCS w Puławach; nagrody „Zasłużony dla polszczyzny” dla prof. dra hab. Jerzego Bartmińskiego, otrzymanej od Prezydenta Andrzeja Dudy w Międzynarodowym Dniu Języka Ojczystego; nagrody „Angelus” dla prof. sztuk muz. Urszuli Bobryk, otrzymanej w kategorii „człowiek animacji życia kulturalnego”; koszykarek Pszczółki AZS UMCS, które zdobyły Puchar Polski w koszykówce kobiet. W meczu finałowym rozgrywanym 31 stycznia br. pokonały one w wielkim finale ekipę Ślęzy Wrocław 66:58. Ponadto Leah Metcalf, zawodniczka Pszczółki AZS UMCS, wybrana została MVP turnieju Final Six.

W kolejnym punkcie porządku obrad Senatorowie przyjęli Uchwałę w sprawie zatwierdzenia recenzji

przygotowanej przez prof. dr hab. Monikę Adamczyk-Garbowską, dotyczącą nadania prof. Moshe Rosmanowi z Uniwersytetu Bar-Ilan w Izraelu godności doktora honoris causa Uniwersytetu Wrocławskiego.

Następnie przyjęto Uchwałę w sprawie zmian w Statucie UMCS, dotyczących kształtowania składu Rad Wydziałów tak, aby miały one charakter przedstawicielski.

Senatorowie podjęli także Uchwałę w sprawie utworzenia nowych kierunków studiów od roku akademickiego 2016/2017: Na Wydziale Ekonomicznym: Analityka gospodarcza – studia stacjonarne i niestacjonarne pierwszego stopnia o profilu praktycznym; Analityka gospodarcza – studia stacjonarne i niestacjonarne drugiego stopnia o profilu praktycznym; Logistyka – studia stacjonarne i niestacjonarne drugiego stopnia o profilu praktycznym; Społeczeństwo informacyjne – studia stacjonarne i niestacjonarne pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim, prowadzone wspólnie przez Wydział Politologii i Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki.

Następnie Senat UMCS przyjął Uchwałę w sprawie określenia efektów kształcenia nowotworzonych kierunków studiów oraz zmienił Uchwałę w sprawie zasad przyjęć na I rok studiów jednolitych magisterskich, pierwszego oraz drugiego stopnia w roku akademickim 2016/2017.

W dalszej części porządku obrad dr hab. Arkadiusz Bereza, prof. nadzw. przedstawił Wnioski o Nagrody Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za rok 2015. Senat pozytywnie zaopiniował następujące wnioski: za całokształt dorobku dla prof. dr. hab. Jacka Pańniczka; za osiągnięcia naukowe dla dr. hab. Adama Kopciowskiego.

Senat UMCS przyjął także dwie Uchwały inwestycyjne, wyrażając

ty samym zgodę na: realizację inwestycji pn. „Przebudowa budynku Biblioteki Głównej, związanej z dostosowaniem budynku i drogi pożarowej do obowiązujących przepisów p.poż.”, o wartości kosztorysowej 6.857.000 zł brutto, pod warunkiem pozyskania zewnętrznych środków na sfinansowanie zadania; oraz na realizację inwestycji pn. „Centrum Kultury Fizycznej UMCS w Lublinie – Przebudowa Pawilonu wielofunkcyjnego (dawniej „Pawilonu Szatniowego”) przy ul. Langiewicza 22 a, na cele sportowego Klubu Uczelnianego AZS – UMCS – etap II” – o wartości kosztorysowej 4.698.000 zł brutto, pod warunkiem pozyskania zewnętrznych środków z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej na częściowe sfinansowanie zadania. Środki na pozostały zakres prac oraz utrzymanie obiektu będą zabezpieczone w budżetach Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie na kolejne lata.

Następnie Senatorowie UMCS pozytywnie zaopiniowali sprawę zatrudnienia: prof. dr. hab. Jerzego Nawrockiego z Wydziału Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej na stanowisku prof. zwyczajnego; dr. hab. Jerzego Matyjaska z Wydziału Matematyki, Fizyki i Informatyki na stanowisku prof. nadzwyczajnego; dr. hab. Katarzyny Krzywickiej i dr. hab. Wojciecha Sokoła z Wydziału Politologii na stanowiskach prof. nadzwyczajnego.

W punkcie dotyczącym spraw bieżących znalazły się m.in. informacje na temat: stanu nieruchomości i ewidencji majątku UMCS, oraz ankiety do rankingu tygodnika „Wprost”, wysłanej do poszczególnych wydziałów Uczelni.

Na koniec przyjęto protokół z posiedzenia z dnia 27 stycznia 2016 r.

Aneta Adamska
Rzecznik prasowy

NASZE SUKCESY

Kolejne nagrody dla Profesora Stanisława Leona Popka

W ostatnim czasie Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli, zajmujące się teorią i praktyką innowacji w doskonaleniu czynnych nauczycieli i wychowawców, różnych szczebli kształcenia, przyznało prof. dr hab. Stanisławowi L. Popkowi (Instytut Psychologii UMCS) dwa wyróżnienia:

- 1) międzynarodowy certyfikat „Skrzydła Wyobraźni” za wszechstronną postawę twórczą w nauce i sztuce;

- 2) wyróżnienie „Multiinnowator” za kreatywną działalność naukową, a głównie za ostatnio wydaną monografię „W kręgu aktywności twórczej”, która dotyczy nowoczesnych podstaw teoretycznych zdolności i uzdolnień ludzkich.

Odnaczenie dla Dr. Janusza Kamockiego

1 marca w Pałacu Prezydenckim w Warszawie w czasie uroczystości Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy

Wyklętych dr Janusz Kamocki otrzymał z rąk Prezydenta Andrzeja Dudy Krzyż Orderu Krzyża Niepodległości.

Dr J. Kamocki był w latach 1984-1992 st. wykładowcą etnografii w Katedrze Archeologii UMCS (por. J. Gurba, „Etnografia w dydaktyce archeologii UMCS”, w: „60 lat archeologii w UMCS”, Lublin 2007, s. 140-141; U. Kurzątkowska, „Materiały do bibliografii pracowników Instytutu Archeologii UMCS za lata 1945-2005”, Tamże.

• Rektor Stanisław Michałowski otrzymuje Złotą Płytę

Złota płyta dla Inkubatora Medialno-Artystycznego UMCS

28 stycznia artyści z Kabaretu Smile wręczyli Rektorowi UMCS, prof. Stanisławowi Michałowskiemu Złotą płytę dla Inkubatora Medialno-Artystycznego. Wręczenie nagrody odbyło się podczas rejestracji nowej płyty DVD pt. „Czy w domu jest kakao?” z udziałem publiczności.

Nasz Uniwersytet zdobył III miejsce w konkursie na kreatywną kampanię rekrutacyjną szkoły wyższej Genius Universitatis 2016. Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej uplasował się na 3. miejscu w kategorii „Reklama prasowa wspierająca rekrutację”.

Finał Genius Universitatis 2016 miał miejsce podczas Gali XXV Międzynarodowego Salonu Edukacyjnego „Perspektywy”, która odbyła się 26 lutego w Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie. Do konkursu zgłosiło się 50 uczelni, a zakwalifikowało 171 prac w kilku kategoriach. Prace konkursowe oceniała kapituła złożona ze znakomitych marketingowców: Katarzyny Dragović, Michała Imbierowicza, Leszka Stafieja, Jacka Szłaka, Pawła Tkaczyka i Macieja Waligóry. Kapituła wyłoniła po 3 zwycięzców w poszczególnych kategoriach.

• Prorektor Urszula Bobryk doбира nagrodę

III miejsce UMCS w konkursie Genius Universitatis 2016

• Wygrana reklama

Władze rektorskie Uczelni reprezentowała Prorektor ds. Studenckich prof. Urszula Bobryk, która odbierając statuetkę wskazała na to, że: „w nagrodzonej reklamie Drzwi Otwartych UMCS, zamieściliśmy klucze, a dokładnie dwaście kluczy symbolizujących poszczególne Wydziały Uczelni. Ubiegłoroczne największe wydarzenie promocyjne naszego Uniwersytetu odbywało się pod hasłem „Wybierz swój klucz do sukcesu”. Według nas kluczem do niego jest dziś dobre wykształcenie, które otwiera drzwi do przyszłej kariery zawodowej. I my je zapewniamy, w tym momencie oferując kandydatom możliwość wyboru spośród aż 74 kierunków studiów. Dziękuję, że Państwo to zauważyliście i doceniliście”.

NA WYDZIAŁACH

Wydział Biologii i Biotechnologii

Habilitacje

Rada Wydziału Biologii i Biotechnologii na posiedzeniu 17 lutego podjęła uchwałę o nadaniu stopnia doktora habilitowanego nauk biologicznych w dyscyplinie biologia dr Agnieszce Zdybickiej-Barabas, zatrudnionej na stanowisku adiunkta w Zakładzie Immunobiologii UMCS. Dr A. Zdybicka-Barabas przedłożyła w postępowaniu habilitacyjnym jako istotne osiągnięcie naukowe cykl ośmiu prac naukowych pod wspólnym tytułem: *Aktywność przeciwdrobnoustrojowa apolipoproteiny III i jej udział w odpowiedzi immunologicznej barciaka większego *Galleria mellonella**. Uchwałę popierającą wnioszek o nadanie stopnia doktora habilitowanego dr A. Zdybickiej-Barabas przedłożyła Komisja Habilitacyjna, powołana przez Centralną Komisję do Spraw Stopni i Tytułów, w składzie: prof. dr hab. Jerzy Długoński (przewodniczący), recenzenci: prof. dr hab. Mieczysława Boguś, prof. dr hab. Barbara Płytycz, prof. dr hab. Janusz Szczodrak, członkowie Komisji: dr hab. Jolanta Jaroszuk-Ścisiel, dr hab. Mariusz Lewandowski, dr hab. Małgorzata Wójcik (sekretarz).

Wydział Chemii

Wyjazdy zagraniczne

Dr hab. Irena Malinowska, prof. nadzw. z Zakładu Chromatografii

Planarnej w dniach 12-29 lutego w ramach współpracy z Instytutem Badań Jądrowych w Dubnej, prowadziła badania w Laboratorium Wysokich Energii ZIBJ w Dubnie (Rosja).

Wydział Filozofii i Socjologii

Nominacje profesorskie

23 lutego podczas uroczystości w Pałacu Prezydenckim, Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej wręczył akt nominacji na profesora nauk humanistycznych Pani prof. dr hab. Teresie Pękali, Dziekan Wydziału Filozofii i Socjologii UMCS.

Obrony doktorskie

10 lutego odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr. Bogumiła Chmiela. Tytuł pracy: *Philosophia perennis jako ideał wiedzy – studium historyczne*. Promotorem pracy doktorskiej była dr hab. Honorata Jakuszek, prof. nadzw., recenzentami: dr hab. Tomasz Kupś, prof. nadzw. (Instytut Filozofii, UMK), dr hab. Joanna Usakiewicz (Katedra Bioetyki i Antropologii Filozoficznej, UwB).

24 lutego odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr. Aleksandry Kołtun. Tytuł pracy: *Can Knowledge be (a) Performative? Performativity in the Studies of Science*. Promotorem pracy doktorskiej był dr hab. Zbysław Muszyński, prof. nadzw., recenzentami: dr hab. Aleksandra Derra (Instytut Filozofii, UMK), dr hab. Ewa Bińczyk, prof. nadzw. (Instytut Filozofii, UMK).

Konferencje, panele dyskusyjne, spotkania

W dniach 12-13 grudnia 2015 r. odbyła się II Ogólnopolska Konferencja Filozoficzna EPISTEME. Celem tego wydarzenia była integracja środowiska osób zainteresowanych tematyką filozoficzną. Konferencja została zorganizowana przy współpracy Fundacji na rzecz promocji nauki i rozwoju TYGIEL, Wydziału Filozofii i Socjologii UMCS oraz Zakładu Etyki i Filozofii Człowieka Uniwersytetu Medycznego w Lublinie. Patronat Honorowy nad wydarzeniem objęli: Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Marszałek Województwa Lubelskiego, Prezydent miasta Lublin, JM Rektor UMCS, JM Rektor UKSW. Patronat medialny nad wydarzeniem objęli: Radio Lublin, Radio eR, Akademickie Radio Centrum. Organizację Wydarzenia wsparł Sponsor: Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych UNIVERSITAS.

Nad przebiegiem obrad czuwał Komitet Naukowy w składzie: dr hab. Andrzej Łukasik, prof. nadzw., dr hab. Marek Hetmański, prof. UMCS, dr hab. Krzysztof Kosior, prof. UMCS, dr hab. Zbigniew Wróblewski, prof. KUL, dr hab. Jolanta Zdybel, dr hab. n. med. Jarosław Sak, dr hab. Andrzej Niemczuk, dr hab. n. med. Jakub Pawlikowski, dr hab. n. o zdr. Antoni Niedzielski, dr hab. Andrzej Kapusta.

Wykłady plenarne wygłosili: prof. dr hab. Lesław Hostyński (UMCS), dr hab. Krzysztof Kilian, prof. UZ, dr hab. Zbigniew Wróblewski, prof. KUL. W Konferencji wzięło udział ponad 100 osób reprezentujących 24 różne ośrodki z całej Polski.

13 stycznia pracownicy Zakładu Antropologii Kulturowej, dr hab. Andrzej

Kapusta oraz dr hab. Jolanta Kociuba uczestniczyli w kolejnym panelu dyskusyjnym odbywającym się w ramach PsychoKina (ACK Chatka Żaka). Panel poświęcony był problematyce autyzmu i zaburzeń komunikacji.

PsychoKino jest serią spotkań filmowych połączonych z prelekcją i dyskusją na temat kwestii związanych ze zdrowiem psychicznym, odbywających się w ramach trzeciej edycji projektu Przyjazny Uniwersytet. W ramach projektu prowadzonego wraz z Biurem Spraw Studenckich ukazała się również broszura Przyjazny Uniwersytet pt.: *Wsparcie studentów doświadczających kryzysów zdrowia psychicznego*.

25 stycznia na Wydziale Filozofii i Socjologii odbyło się spotkanie z panem Markiem Sykałą, doświadczonym i cenionym trenerem tai chi. Tematem spotkania była sztuka życia w taoizmie (tradycyjnym chińskim systemie religijno-filozoficznym). Spotkanie zostało zorganizowane w ramach otwartego posiedzenia konwersatorium Filozoficzne i religijne wzorce sztuki życia (prowadzonego na kierunku studiów Filozofia, specjalność Doradztwo i komunikacja w biznesie). W posiedzeniu uczestniczyło wielu studentów różnych kierunków oraz wielu gości spoza Uczelni. Spotkanie prowadził dr hab. Marek Szymański

Inne

Dnia 16 grudnia 2015 r. odbyła się uroczysta promocja doktorów i doktorów habilitowanych. Z Wydziału Filozofii i Socjologii z rąk Rektora, Dyplom uzyskania stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o poznaniu i komunikacji społecznej otrzymała dr hab. Jolanta Kociuba. Stopień doktora habilitowanego został nadany uchwałą Rady Wydziału Filozofii i Socjologii z dnia 4 listopada 2015 r. Dr hab. Jolanta Kociuba uzyskała stopień naukowy doktora habilitowanego na podstawie pracy pt. „Idea Ja i koncepcja

tożsamości. Zmiana znaczenia w nauce i kulturze”.

Dr hab. Honorata Jakuszeko, prof. UMCS została członkiem Komitetu Nauk Filozoficznych przy Wydziale I Nauk Humanistycznych i Społecznych Polskiej Akademii Nauk na kadencję 2015-2018.

Wydział Humanistyczny

Doktoraty

3 lutego odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr. Piotra Szczypy. Temat: „The Role of Violence in the Irish Stereotype from the New Hollywood to the Present in American Cinema”. Promotor: dr hab. Christopher Garbowski, prof. nadzw., recenzenci: dr hab. Paweł Frelik (UMCS), dr hab. Marek Paryż, prof. nadzw. UW.

9 lutego odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr Beaty Kiersnowskiej. Temat: „Ideologies and Forms of Leisure and Recreation in Victorian Manchester”. Promotor: dr hab. Irmiona Wawrzyczek, prof. nadzw. Recenzenci: prof. dr hab. Wojciech Lipoński (U. Szczeciński), dr hab. Zbigniew Mazur (UMCS).

17 lutego odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr Ołesi Isaiuk. Temat: „Uniwersytet Lwowski w czasie pierwszej wojny światowej”. Promotor: prof. dr hab. Jan Lewandowski (UMCS). Recenzenci: dr hab. Włodzimierz Osadczy, prof. nadzw. KUL, prof. dr hab. Wiesław Śladkowski (UMCS).

Wykłady gościnne

6 kwietnia Instytut Anglistyki odwiedzi prof. Nils-Lennart Johansson (Uniwersytet w Sztokholmie), który wygłosi dwa wykłady: „The Ormulum” (Mała Aula Wydziału Humanistycznego, 14:40) oraz „Why did Orm’s Magi bring three gifts each? On unexpected Ormulum sources” (Sala Obrad Rady Wy-

działu Wydziału Humanistycznego, 16:30).

Publikacje

Pod koniec 2015 r. ukazał się 9. tom rocznika „Studia Białorusistyczne” wydawanego pod redakcją prof. dr. hab. M. Sajewicza z Zakładu Białorusistyki IFS. Czasopismo, na którego łamach przybliżyła się polsko-białoruskie związki kulturowe, literackie i językowe na przestrzeni dziejów, znajduje się na liście B wykazu czasopism punktowanych MNIŚW, w 2015 r., otrzymało 9 punktów. Rocznik do tej pory wydawano w wersji papierowej oraz elektronicznej, kolejne numery będą ukazywać się już tylko w wariantach elektronicznych. Tom 9., liczący 378 s., zawiera 19 artykułów naukowców z UMCS i innych ośrodków naukowych w Polsce oraz zagranicą (Austria – Salzburg, Białoruś – Grodno, Mińsk). W zbiorze znalazły się prace slawistów z IFS, literaturoznawców oraz językoznawców, m.in. dr. hab. Ihora, dr. Piotra Złotkowskiego, dr. Marcina Kojdera. W tomie ukazały się także recenzje autorstwa dr. Jadwigi Kozłowskiej-Dody i dr. Agnieszki Goral z Zakładu Białorusistyki dotyczące publikacji z zakresu słowiańskiego pogranicza i glottodydaktyki słowiańskiej.

W 2015 r. 6 punktów przyznano czasopismu „Zeszyty Cyrylo-Metodiańskie” znajdującemu się na liście B wykazu czasopism punktowanych MNIŚW. Komitet Redakcyjny czasopisma tworzą pracownicy Zakładu Językoznawstwa Słowiańskiego IFS: dr hab. Petar Sotirov – redaktor naczelny, dr Kamen Rikev – redaktor prowadzący, a także dr Piotr Złotkowski i mgr Anna Myszk (doktorantka) – sekretarz. Niedawno ukazał się czwarty numer czasopisma (wersja elektroniczna), w którym znalazły się publikacje m.in. dr. Kamena Rikeva, dr. Doroty Głuszak oraz mgr Anny Myszk. W bieżącym numerze opublikowano także prace naukowców z Bułgarii (Wielkie Tyrnowo, Smoljan, Sofia), Białorusi (Brześć)

oraz innych ośrodków naukowych w Polsce. ●

Ukazała się publikacja dr. Tadeusza Karabowicza z Zakładu Filologii Ukraińskiej pt. „Twórczość poetki Żeni Wasylkiwskiej w dyskursie literackim „Grupy Nowojorskiej” w tomie „Волинь філологічна: текст і контекст. Українська література як художній феномен” (Wołyń filologiczna: Tekst i kontekst. Ukraińska literatura jak chudożnij fenomen). Zbiornik Naukowych Prac. Wypusk 19, Łuck 2015, s. 57-68. ●

Na przełomie 2015 i 2016 r. ukazała się drukiem monografia wieloautorska pt. „Pogranicza słowiańskie w opisach językoznawczych. W 110 rocznicę urodzin prof. Władysława Kuraszkiewicza” pod red. Feliksa Czyżewskiego, Marka Olejnika i Alicji Pihan-Kijasowej. Publikacja zawiera teksty, które w większości są pokłosiem dwóch Konferencji z serii Onomastyka na pograniczach, odbywających się w latach 2014 i 2015 w Woli Uhruskiej i Włodawie. Zebrane w tomie artykuły ujęto w trzy grupy tematyczne: pierwsza poświęcona prof. Kuraszkiewiczowi, druga słowiańskim pograniczom językowym, trzecia zaś onomastyce. W publikacji umieszczono prace uczonych z Ukrainy, Białorusi i Polski. Autorami są zarówno językoznawcy o uznanym dorobku naukowym, jak i młodzi badacze. Wszystkie teksty nawiązują do problematyki, którą zajmował się prof. W. Kuraszkiewicz. ●

Wydział Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej

6-7 lutego dziewięciu pracowników Wydziału uczestniczyło w pracach komitetu okręgowego XXII Olimpiady Geograficznej organizowanej w I Liceum Ogólnokształcącym im. S. Staszica w Lublinie. Przewodniczącym komitetu był dr hab. Jan Rodzik prof. UMCS, przedstawiciele Komitetu

Głównego: dr Jolanta Rodzoś i dr hab. Teresa Brzezińska-Wójcik, sekretarza: mgr Katarzyna Dobek, doktorantka w Zakładzie Geomorfologii. W skład jury weszli: dr hab. Teresa Brzezińska-Wójcik, dr Małgorzata Flaga, dr Przemysław Mroczek, dr Joanna Sposób, dr Joanna Szczęsna, dr Monika Wesołowska, mgr Beata Zielińska, dr Paweł Zieliński. ●

25 lutego dr Przemysław Mroczek wygłosił odczyt pt.: „Krajobraz Panoramy Racławickiej – prawda czy fikcja malarska?” na posiedzeniu Oddziału Gdańskiego Polskiego Towarzystwa Geograficznego w Gdańsku. ●

29 lutego odbyła się XXVIII Studencka Debata „Gospodarka przestrzena w teorii i praktyce” pod hasłem: „Rozwój zabudowy Lublina w XX i XXI wieku – analiza problemów związanych z prezentacją danych.” Prelekcję podczas debaty wygłosił Mateusz Zawadzki z firmy GIS-Expert Sp. z o.o. ●

Wydział Prawa i Administracji

Habilitacje

Rada Wydziału Prawa i Administracji na posiedzeniu 24 lutego, uwzględniając pozytywną opinię komisji habilitacyjnej powołanej przez Centralną Komisję do Spraw Stopni i Tytułów w składzie: prof. dr hab. Piotr Pogonowski (Wyższa Szkoła Finansów i Zarządzania w Warszawie) (przewodniczący), recenzenci: dr hab. Sławomir Cieślak, prof. nadzw. (UJ), dr hab. Józef Jagieła, prof. nadzw. (UŁ), prof. dr hab. Andrzej Jakubewski (UMCS), członkowie: dr hab. Kinga Flaga-Gieruszyńska, prof. nadzw. (USz), prof. dr hab. Andrzej Kidyba (UMCS), dr hab. Katarzyna Korpaczyńska-Pieczniak, prof. nadzw. UMCS (sekretarz), podjęła uchwałę o nadaniu dr. Tomaszowi Demendekiemu (UMCS) stopnia doktora habilitowanego nauk prawnych. ●

Rada Wydziału Prawa i Administracji na posiedzeniu 24 lutego, uwzględniając pozytywną opinię komisji habilitacyjnej powołanej przez Centralną Komisję do Spraw Stopni i Tytułów w następującym składzie: prof. dr hab. Lech Paprzycki (Akademia Leona Koźmińskiego) (przewodniczący), recenzenci: prof. dr hab. Piotr Kardas (UJ), prof. dr hab. Jacek Giezek (UWr), dr hab. Janusz Raglewski, prof. nadzw. (UJ), członkowie: dr hab. Katarzyna Dudka, prof. nadzw. (UMCS), prof. dr hab. Robert Zawłocki (UAM), dr hab. Grzegorz Smyk, prof. nadzw. (UMCS) (sekretarz), podjęła uchwałę o nadaniu dr. Magdalenie Budyn-Kulik (UMCS) stopnia doktora habilitowanego nauk prawnych. ●

Doktoraty

2 lutego odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr. Michała Soćko. Temat rozprawy: „Potrącenie i egzekucja z wynagrodzenia za pracę”. Promotor: dr hab. Teresa Liszcz, prof. nadzw. UMCS. Recenzenci: dr hab. Łukasz Pisarczyk, prof. nadzw. (UW), dr hab. Anna Kosut (UMCS). Uchwała o nadaniu Michałowi Soćko stopnia doktora nauk prawnych została podjęta przez Radę WPIA 24 lutego. ●

15 lutego odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr. Doroty Orkiszewskiej. Temat rozprawy: „Konfrontacja w postępowaniu karnym”. Promotor: prof. dr hab. Romuald Kmiecik. Recenzenci: dr hab. Adam Taracha, prof. nadzw. (UMCS), dr hab. Adam Woźniewski, prof. nadzw. (UG). Uchwała o nadaniu Dorocie Orkiszewskiej stopnia doktora nauk prawnych została podjęta przez Radę WPIA 24 lutego. ●

Wyróżnienia

Prof. dr hab. Andrzej Kidyba zajął 17. miejsce (na 50) w rankingu Najbardziej wpływowych prawników organizowanym przez Dziennik Gazetę Prawną. Jest to znaczny awans, gdyż w poprzednim rankingu zajmował 27 lokatę. ●

W kwietniu minie trzeci rok, odkąd Punkt Informacyjno-Konsultacyjny UMCS otworzył swoje podwoje. Oprócz podstawowej działalności, związanej z udzielaniem informacji na temat oferty UMCS oraz wsparcia w procesie przyjmowania dokumentów od cudzoziemców, realizowany jest szereg działań nakierowanych na pozyskiwanie studentów i promocję oferty edukacyjnej UMCS na Ukrainie.

Fot. Ołeh Kravchuk

Już po raz drugi Centrum Promocji UMCS wspólnie z Centrum Języka i Kultury Polskiej dla Polonii i Cudzoziemców UMCS organizuje kursy języka polskiego dla młodzieży we Lwowie. Kursy są prowadzone w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym UMCS we Lwowie. Dodatkowo, zajęcia są realizowane w dwóch szkołach partnerskich UMCS. Zajęcia kursowe cieszą się olbrzymim zainteresowaniem wśród lwowskiej młodzieży, która poważnie rozważa podjęcie studiów w Polsce, a w szczególności na naszym Uniwersytecie. Kursy mają zatem na celu podniesienie poziomu znajomości języka polskiego osób planujących swój przyjazd do Polski. Są oczywiście prowadzo-

Trzeci rok działalności Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego UMCS we Lwowie

ne przez wysoko wykwalifikowanych i doświadczonych nauczycieli z Centrum Języka i Kultury Polskiej UMCS, co znacząco podnosi prestiż prowadzonych zajęć.

W ramach działalności Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego są również organizowane wykłady otwarte dla szkół partnerskich z obwodu lwowskiego. Tematyka wykładów oscyluje wokół zagadnień związanych z historią i kulturą Polski. Szczególnym zainteresowaniem cieszą się wykłady z zakresu ekonomii i gospodarki Polski oraz współpracy międzynarodowej między Ukrainą a Polską. Wykłady prowadzone są w języku ukraińskim i polskim przez dr. Tarasa Bondarenko z UMCS. Punkt Informacyjny wspiera również działania podejmowane przez jednostki UMCS, związane z działaniami pro-

mocnymi nakierowanymi na pozyskiwanie studentów z terenu Ukrainy.

Przedstawiciele Punktu UMCS we Lwowie często odwiedzają także szkoły znajdujące się w obwodach zachodniej i centralnej Ukrainy. Uczestniczą też w targach edukacyjnych organizowanych we Lwowie, Tarnopolu, Kijowie, Charkowie oraz Połtawie. Przedstawiciele Punktu włączają się przy tym w szereg imprez o charakterze edukacyjnym i artystycznym, organizowanych we Lwowie. Pracownicy Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego prowadzą również stałą współpracę z Konsulatem RP we Lwowie. Wszystkich zainteresowanych działalnością punktu zachęcamy do odwiedzania strony internetowej UMCS prowadzonej w języku ukraińskim: www.ua.umcs.pl.

Fot. Ołeh Kravchuk

Wykładowca UMCS i aktor Teatru Provisorium

• Jacek Brzeziński na scenie

W związku z niedawną premierą spektaklu „Punkt Zero. Łaskawe” Teatru Provisorium, wywodzącego się z UMCS, a świętującego w tym roku 45 lat od założenia go w 1971 r. przez studentów polonistyki, jako aktor tego Teatru od połowy lat siedemdziesiątych i pracownik Uczelni (mniej więcej od tego samego czasu) pragnę wyrazić radość, że Teatr Provisorium wciąż istnieje i ma się całkiem dobrze, kierowany od 40 lat przez Janusza Opryńskiego, a wspierany przez piszącego te słowa.

Z Teatrem Provisorium związałem się na początku drugiego roku studiów. Stało się to w sposób zwyczajny, żeby nie powiedzieć – banalny. Po prostu przyjąłem od nieco starszych kolegów, założycieli teatru, zaproszenie na jedną z prób. Poszedłem trochę onieśmielony na to spotkanie do klubu w piwnicach Wydziału Pedagogiki i Psychologii przy ul. Narutowicza. Nie przypuszczałem, że to pierwsze spotkanie z Provisorium jesienią 1974 r. przetrwa do dziś związek, którego nie przerwie ani moment ukończenia studiów (równoczesny

z momentem podjęcia pracy w charakterze asystenta w zakładzie Logopedii UMCS), ani przejście na etat lektora w Studium języka Polskiego, ani założenie przeze mnie rodziny i wychowywanie trojga dzieci, równoczesne z prowadzeniem wieloletnich remontów starej kamieniczki odziedziczonej po dziadkach i rodzicach.

Aktorem w Provisorium jak byłem, tak i jestem – jedynym zresztą w tym Teatrze od wielu lat i wiernie trwającym w nim przez ten cały okres, a posuwającym się jedynie do małych „zdrad”, polegających na przyjęciu kilku ról w wybranych spektaklach

innych zespołów. Z taką samą konsekwencją zresztą trwam na stanowisku lektora/wykładowcy, nauczającego w CJKP UMCS cudzoziemców języka polskiego od 1981 r. do chwili obecnej. I – co dla mnie ciekawe – udaje mi się na grunt glotto-dydaktyki przenosić moje doświadczenia teatralne, od lat współtworząc z cudzoziemcami spektakle zakorzenione w polskiej obyczajowości (doroczne jasełka przygotowywane z okazji uroczystej Wigilii w CJKP) oraz inne, w oparciu o teksty literatury polskiej (*Dziady* cz. II, *Odprawa posłów greckich*, fragmenty *Balladyny*, *Brat naszego Boga* K. Wojtyły i in.).

Uważałem (i nadal uważam), że skoro mam za sobą doświadczenie występów i przeprowadzonych warsztatów na kilku znaczących uczelniach amerykańskich (w tym również w Princeton i Yale University), to dlaczego mam tego nie robić z naszymi studentami-cudzoziemcami, którzy językowo doskoczyli do poziomu publicznych występów? I choć czasami wydaje mi się w trakcie pracy nad spektaklem (a angażuję niekiedy kilkadziesiąt osób), że nie podołam, nie dojdę i nie ogarnę do końca zamierzonego przedsięwzięcia, to przecież

Fot. Maciej Rutkasz

Fot. Maciej Rutkasz

po przekroczeniu takiego krytycznego momentu zapraszamy całą społeczność CJKP na kolejną premierę „Teatru ponad Granicami”. Zdarza się też, że takiej prezentacji towarzyszy przygotowany przeze mnie „Chór ponad Granicami” CJKP UMCS. Satysfakcji studentów po udanym występie nie da się chyba porównać z żadną inną formą dydaktyczną.

Droga mojego Teatru nie była ani prosta, ani łatwa, ale – jak się okazuje – nie nie do pokonania. Bieda towarzysząca Teatrowi w pierwszych kilkunastu latach jego istnienia była najmniejszym zagrożeniem. W drugiej połowie lat siedemdziesiątych – a tym bardziej w latach osiemdziesiątych – większość ludzi w Polsce klepała tę biedę. Istniały jednak ludzka życzliwość i solidarność, pozwalające na w miarę normalne funkcjonowanie.

Ciągłości istnienia zespołu nie przewały ani cenzorskie interwencje zakazujące prezentacji niektórych naszych spektakli, ani depreczująca nam po piętach Służba Bezpieczeństwa,

ani stan wojenny, którego wprowadzenie spowodowało zatrzymanie w ośrodkach internowania i więzieniach (na mocy prokuratorskich sankcji) kilku aktorów Provisorium, ani wiele innych przykrych wydarzeń.

Do największych osiągnięć Provisorium należy niewątpliwie wielokrotnie nagrodzony spektakl *Ferdynand* wg powieści W. Gombrowicza (premiera 1998), *Do piachu* wg dramatu T. Różewicza (2003) oraz spektakl *Bracia Karamazow* wg nowego tłumaczenia prozy F. Dostojewskiego (2011).

Zaś w roku bieżącym pojawiło się najnowsze dzieło Teatru – *Punkt Zero*. *Łaskawe* zrealizowane na podstawie powieści Jonathana Littella *Łaskawe* oraz nielicznych cytatów z dwóch powieści Wasilija Grossmana *Życie i los* i *Wszystko płynie*. Teatr Provisorium odważył się opowiedzieć historię Maxa Aue – kata, niemieckiego oficera, członka elitarniej grupy nazywanej *mistrzami śmierci*, który brał czynny udział w Zagładzie Żydów.

„Tak, trzeba odwagi – pisze Janusz Opryński w programie do spekta-

ku – by opowiedzieć ten burzliwy los wykształconego Europejczyka, który uwierzył w *sens swojej pracy*. Odwaga jest także potrzebna do tego, by jeszcze raz próbować *mówić ze sceny* o Zagładzie.” I dalej pisze Opryński: „Tekst Littella [...] posiada również niezwykle odwołanie do tragedii greckiej – Orestei. Widzimy rodzinę Maxa Aue w kontekście rodziny Atrydów. Historia Maxa i Uny to historia Orestesa i Elektry. To także historia przyjaciela naszego bohatera, Thomasa, czyli greckiego Piladesa, tyle, że jakoś po diabelsku mówiącego, a nie milczącego. [...] I wreszcie na sam koniec odważyliśmy się dostrzec w działaniach Maxa i jego przyjaciół perfekcyjnych biurokratów, którzy w jakiś dziwny sposób przypominają współczesną korporację.”

Pierwsze recenzje prasowe i opinie widzów wskazują na *Punkt Zero*. *Łaskawe* jako na wydarzenie artystyczne najwyższej rangi, o czym z satysfakcją Państwa informuję.

Jacek Brzeziński

W semestrze letnim Wydział Ekonomiczny UMCS będzie gościł profesora wizytującego (*visiting professor*) z Korei Południowej. Sang Chul Park jest wykładowcą w Graduate School of Knowledge Based Technology and Energy, Korea Polytechnic Uni-

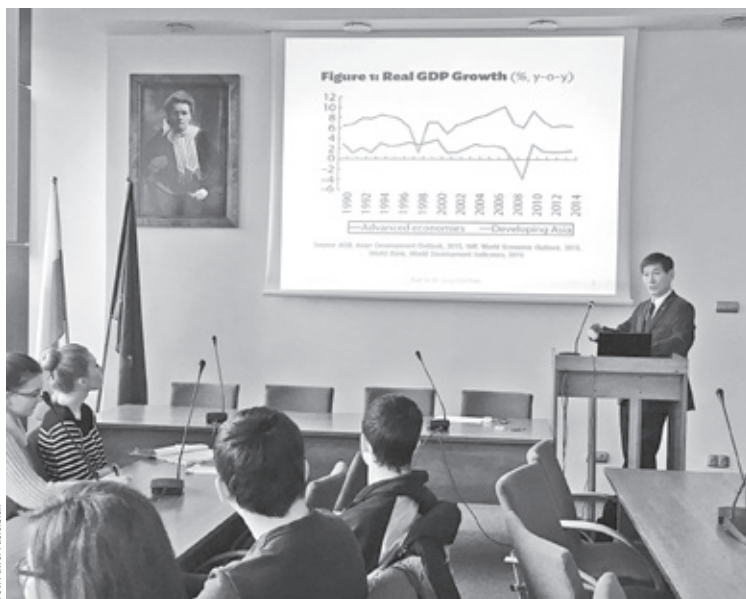
Profesor Sang Chul Park odwiedzi Wydział Ekonomiczny

versity oraz profesorem w Center for Science-based Entrepreneurship, Korea Advanced Institute of Science and Technology. W swojej karierze naukowej był profesorem wizytującym w wielu krajach, m. in. w Niemczech, Japonii czy Szwecji. Jest członkiem licznych towarzystw naukowych, a także często zasiada w radach czasopism naukowych. Pełni również funkcję redaktora naczelnego czasopisma „Asia-Pacific Journal of EU Studies”.

Na Wydziale Ekonomicznym prof. Sang Chul Park poprowadzi zajęcia dla studentów pierwszego, drugiego oraz trzeciego poziomu studiów. Poruszane w czasie wykładów zagadnienia obejmą m. in. rozwój gospodarczy krajów azjatyckich oraz procesy regionalnej integracji gospodarczej w Azji na tle doświadczeń europejskich.

Mamy nadzieję, że zainicjowane kontakty między Wydziałem Ekonomicznym UMCS i Korea Polytechnic University będą satysfakcjonujące dla obu stron oraz zawowocują dalszą współpracą naukową i dydaktyczną.

Paweł Pasierbiak

Wykład prof. Sang Chul Parka pt. Asian Emerging Giants within Asian Economic System

Fot. Paweł Pasierbiak

Była to już VIII Międzynarodowa Konferencja Grzybów Leczniczych (The 8th International Medicinal Mushrooms Conference 8IMMC), tym razem odbyła się w Manizales w Kolumbii. Pierwsza, inauguracyjna, zorganizowana przez prof. Salomona Wassera (Ukraina/Izrael) odbyła się w Kijowie w 2001r.

Następne miały miejsce w Pattaya (Tajlandia, 2003), w Port Townsend (USA, 2005), w Lublaniu (Słowenia, 2007), w Nantong (Chiny, 2009), w Zagrzebiu (Chorwacja, 2011), w Pekinie (Chiny, 2013).

Kolumbia – egzotyczny kraj w Ameryce Południowej – kojarzy się nam z kartelami narkotykowymi i partyzantką komunistyczną FARC (Fuerzas Armadas Revolucionarias de Colombia), walczącą zbrojnie z siłami rządowymi i porywającą zakładników. FARC ma swoje bazy w dżunglach Amazonii, korzysta także z upraw koki. Rdzennymi mieszkańcami są Indianie Chipichah, Aruacos, czy Kogis. Współczesnym bogactwem Kolumbii oprócz kawy, bananów i kwiatów, są kopalnie węgla, szmaragdów i złota.

Konferencja 8IMMC odbyła się w Manizales, odległym od stolicy Bogoty o 300 km, w ośrodku Termales

„Grzyby leczą” – relacja z VIII Międzynarodowej Konferencji Grzybów Leczniczych

del Otono. Uczestników Konferencji miło zaskoczyła niezwykle sprawna organizacja zapewniona przez studentów i doktorantów „Logistic” miejscowego Uniwersytetu (Universidad Nacional de Colombia sede Manizales). Jego architektura, struktura, wyposażenie, a także poziom badań w zakresie biochemii, mikrobiologii czy biotechnologii w niczym nie ustępował niejednej polskiej uczelni.

W 8 IMMC uczestniczyło ponad 250 naukowców z bardzo wielu państw. Większość przybyła z Azji oraz Ameryki Południowej. Europa była reprezentowana przez kilkanaście osób ze Słowenii (Milan Baskovic), Chorwacji, Serbii (Miomir Niksic), Włoch, Słowacji (Martin Pavlic) i Niemiec (Ulrike Lindequist).

Konferencja była poświęcona nowym odkryciom w dziedzinie medycznego zastosowania substancji izolowanych z grzybów, a także technologii uprawy, fermentacji oraz produkcji przemysłowej grzybów. Ustne prezentacje uzupełniała sesja postero-wa grupująca ponad 120 plakatów.

Konferencję prowadził komitet naukowy: Shu-Ting Chang (Chiny/Australia), John Holliday (USA), Ivan Jakopovich (Chorwacja) i gospodyni Carmenza Jarramillo (Kolumbia) pod kierownictwem Salomona Wassera (Ukraina/Izrael). Wspomagał ich lokalny komitet organizacyjny pod dowództwem Susany Hernandez.

Fot. Józef Kaczor

• Józef Kaczor

Fot. Józef Kaczor

• Uczestnicy 8IMMC Manizales

Fot. Józef Kaczor

• J. Kaczor i Carmenza Jarramillo, prezydent 8IMMC Manizales

Obrady plenarne otworzył prof. Salomon Wasser, który stwierdził, że światowa produkcja grzybów wyniosła w 2014 r. ponad 35 mln ton, a jej wartość rośnie rocznie o 20 mln dolarów. Podkreślił, że grzyby produkowane z nich wytwarzane posiadają właściwości przeciwnowotworowe, przeciwbakteryjne, przeciwwirusowe, przeciwgrzybicze, antyoksydacyjne, immunomodulacyjne, nasecowe i wiele innych. Przywołał szereg środków produkowanych i stosowanych w leczeniu. Prof. Wasser zwrócił uwagę na problemy taksonomii i nomenklatury grzybów w różnych stronach świata. Podkreślił rolę grzybowych β -glukanów i specyficzny mechanizm ich działania.

Występujący po nim prof. Shu-Ting Chang mówił o obiecujących perspektywach wykorzystania grzybów i ich produktów jako elementów diety.

Z niecierpliwością oczekiwano na wystąpienie prof. Gastona Guzma-

• Od lewej: Pablo Postemsky (Argentyna), Nochum Vaisman (Izrael), Milan Baskovic (Słowenia), Józef Kaczor (Polska)

na z Meksyku i jego tekstu o grzybach halucynogennych. Guzman bardzo interesująco przedstawił historię tych grzybów, pochodzących głównie z gatunku *Psilocybe*, których hodowla została zapoczątkowana przez Azteków (Aztec Codex „Teonahcatl”), poprzez uprawy w średniowieczu, aż po czasy współczesne („sacra mushrooms”). Wrażenie wywarł opis doświadczeń przeprowadzonych w London Institut, gdzie pacjentom chorym psychicznie lub cierpiącym na nowotwór podawano preparaty z grzybów halucynogennych. Badania przerwano po samobójstwach pacjentów. Wystąpił tam prawdopodobnie „syndrom kruka” – pacjenci poczuli się „zdolni do latania” i wyskakiwali z wysokich budynków.

Do leczenia grzybami, także halucynogennymi, nawiązała Madre Ivone Sommerkamp z klasztoru Santa Trinidad w Gwatemali. Próbowano popularyzować wśród mieszkańców Gwatemali stosowanie grzybów w diecie.

Zhang Jingsong (Chiny) profesjonalnie i szczegółowo przedstawił skład chemiczny i mechanizm działania na raka prostaty trójterpenów z *Ganoderma lucidum*. Wiele osób zainteresowała metoda izolacji trójterpenów z huby przy pomocy nadkrytycznego CO_2 , ich rozdzieleniu, a potem

wykazania ich antyandrogenicznego mechanizmu działania na komórki rakowe.

Z kolei Kemeth Anebang przedstawił ciekawe próby zastosowania grzybów z Kamerunu w leczeniu HIV/AIDS, w końcu nie od dziś wiadomo, że ta śmiertelna choroba zbiera ogromne żniwo w Afryce Środkowej i Zachodniej.

Z zaciekawieniem przyjęto wystąpienie Humberto Marrio z Kuby o grzybach z rodzaju *Pleurotus sp.* jako źródła substancji immunostymulujących. Badania nad tymi grzybami przeprowadzono w ramach obchodów 500 rocznicy miasta Santiago de Cuba.

Oddzielna część Konferencji poświęcona została zagadnieniom dotyczącym hodowli oraz fermentacji grzybów z uwzględnieniem produkcji przemysłowej oraz marketingu. Naukowcy z Ameryki Łacińskiej badali szczegółowo grzyby *Grifolia frandoza*, a także *Ganoderma lucidum*, *Lentinus edodes*, przedstawiane jako hodowlane źródła substancji przeciwko wielu schorzeniom (choroba Hashimoto, menopauza i in.). Młody Pablo Postemsky (z pochodzenia Polak) z Argentyny i jego koledzy: Edgardo Alberto i Ramiro G. Malute przedstawili wpływ miedzi, cynku i fluoru na hodowlę *Agaricus brasili-*

• Bioreaktor w Uniwersytecie Manizales

liensis, *Gymnopilus pampenaus* i *Gri-fola gargal*. Kolumbijczycy Paola Zapato, Jairo Hernandez oraz Adriana Duarte przedstawili kilka doniesień z prowadzonych przez nich badań aplikacyjnych w laboratoriach Medellin (Universidad de Antioquia), Cali (Autonoma de Occidente Universidad), Bogota (Universidad de los Andes), dotyczących shiitake *Lentinula edodes*, *Ganoderma lucidum* i *Coriolus versicolor*. Badania dotyczyły m.in. zastosowania tych grzybów i ich produktów do zwalczania chorób bakteryjnych oraz wirusowych roślin uprawianych w Kolumbii, a także do zwalczania owadów niszczących plantacje.

Sesja posterowa zgromadziła ponad 120 plakatów, które stanowiły rozwinięcie streszczeń zamieszczonych w materiałach naukowych Konferencji. Plakaty zostały starannie sfotografowane i będą zamieszczone w materiałach pokonferencyjnych. Mój poster (Nr 121) „Porównanie przeciwnowotworowych właściwości wodnych i etanolowych ekstraktów z owocników naturalnych i hodowlanych huby *Piptoporus betulinus* na komórki raka jelita grubego” budził duże zainteresowanie z uwagi na niezwykle udaną hodowlę tej huby na klockach słomiano-wiórowych w farmie MYCOMED pod Poznaniem. Sposób hodowli tej huby jest aktualnie przedmiotem patentu grupy badaczy mutanazy pod przywództwem prof. Janusza Szczodraka (UMCS). Próby hodowli innej huby brzozowej *Inonotus obliquus* (chaga) przedstawił Henri Vanhanen z Finlandii. Badania polegały na inokulowaniu (zakażeniu) hubą brzoź w lasach w Finlandii. Wykonano ok. 6400 inokulacji na ponad 1200 brzozach z 65-75% skutkiem!

Na zakończenie Konferencji prof. Salomon Wasser poinformował, że 9 IMMC odbędzie się w 2017 r. w Palermo (Włochy), a organizatorem będzie prof. Giuseppe Venturela. W tym samym roku odbędzie się też Grzybowy Kongres Latynoamerykański w Limie (Peru), na który wszystkich zaprosiła prof. Rebeca Pavlich Herrera.

Jestem wdzięczny władzom dziekańskim Wydziału Biologii i Biotechnologii UMCS i rektorskim UMCS, a przede wszystkim koleżankom i kolegom z Zakładu Wirusologii i Immunologii UMCS oraz Instytutu Medycyny Wsi za umożliwienie mi przygotowania programu naukowego i pomoc w wyjeździe na 8IMMC.

Chciałbym podziękować panu Radosławowi Pielu, prezesowi firmy „Sylweco” z Rzeszowa, która w oparciu o betulinę, substancję z kory brzozy, produkuje kremy, szampony, odżywki i suplementy diety, za pomoc w realizacji wyjazdu na Konferencję.

Oddzielne podziękowania przekazuję tą drogą polskiemu himalajskiemu Krzysztofowi Szafranskiemu, mieszkającemu od 40 lat w Bogocie, za pilotowanie mnie po Bogocie i cenne uwagi o Kolumbii. Pozdrowienia przekazuję też konsulowi Danielowi Ziętkowi z Ambasady Polskiej w Bogocie, dziękując za miłe spotkanie z Polonią Kolumbijską.

Józef Kaczor

• Ivone Sommerkamp i Pablo Postemsky

Fot. Józef Kaczor

• Józef Kaczor i Salomon Wasser

Fot. Józef Kaczor

Muzyka jako wsparcie w teorii i praktyce

Fot. R. Galeniewski

Terapeutycznej funkcji sztuki nie trzeba nikogo zapewniać, ale o jej stymulującym wpływie na pełny rozwój osobowości wciąż można mówić i dostrzegać go na nowo. Z tym tematem można zapoznać się śledząc wypowiedzi uczestników licznych Konferencji Naukowych, debat oraz paneli dyskusyjnych. Pod koniec listopada ubiegłego roku tematyka ta zagościła na naszej Uczelni. Wydział Artystyczny zorganizował sesję naukową oraz konkurs dyrygencki dla swoich studentów.

26 listopada 2015 r. w Instytucie Muzyki Wydziału Artystycznego odbyła się II Ogólnopolska Sesja „Muzyka Jako Wsparcie”. Stanowiła ona kontynuację idei zapoczątkowanej przez prof. dr hab. Zofię Konaszkiewicz, u źródeł której stoi chęć wskazania, jak ogromny wpływ na nasze życie ma sztuka. W Sesji wzięli udział znakomici goście reprezentujący wiodące uniwersytety i akademie muzyczne z całej Polski. Prof. dr hab. Waldemar Górski reprezentujący Gdańsk i Szczecin (odpowiednio Akademię Muzyczną im. S. Moniuszki i Akademię Sztuki) prezentował temat „Doktoraty i habilitacje jako podstawa awansu akademickiego na polu dyrygentury chóralnej w Polsce w oparciu o nagrania CD i DVD oraz dysertacje”. W wystąpieniu ukazał ścisły związek pomiędzy rozwojem chóralistyki polskiej a gruntownym przygotowaniem kadry prowadzącej. Prof. dr hab. Wiesław Delimat z Krakowa (Uniwersytet Papieski

Jana Pawła II i Akademia Muzyczna) przedstawił temat „Europejska Akademia Chóralna”, w którym zaprezentował jak śpiewacy amatorzy stają się profesjonalistami uczestnicząc w organizowanych w Niemczech warsztatach muzycznych. Następnie prof. dr hab. Mariusz Kończal (Uniwersytet Kazimierza Wielkiego i Akademia im. F. Nowowiejskiego w Bydgoszczy) przedstawił „Konceptje edukacji chóralnej wybranych krajów Unii Europejskiej”. Prelegent podkreślał wieloletnie, konsekwentne realizowanie edukacji muzycznej poprzez wspieranie rozwoju chórów w większości krajów europejskich, np. na Węgrzech i w Niemczech, gdzie nauka muzyki towarzyszy dzieciom oraz młodzieży na wszystkich etapach edukacji. Zwrócił on także uwagę na zaniebdania w tym zakresie w naszym kraju, biorąc pod uwagę nie tylko program edukacji, ale również upowszechnianie sztuki wysokiej w mediach publicznych.

Do interesującej dyskusji doszło z kolejnym prelegentem, którym była dr hab. Monika Mielko-Remiszewska (UMCS). Zaprezentowała ona wyniki swoich badań na temat „Aktywność wokalna a problem chrapania”. Badania potwierdziły korzystny wpływ ćwiczeń wokalnych na wzmocnienie mięśni odpowiedzialnych za chrapanie, a interesujące wnioski skłaniają autorkę

do dalszych poszukiwań w tym zakresie. Kolejne prezentacje odnosiły się do wpływu muzyki na rozwój osobowości. Pierwszą przedstawiła dr Joanna Postusznna (Wydział PiP UMCS) „Wpływ osobowości na upodobania muzyczne”. Następnie wystąpiły osoby reprezentujące Instytut Muzyki. Dr Piotr Wijatkowski przedstawił temat „Przekaz emocjonalny w komunikacji dyrygenta z zespołem”, dr hab. Małgorzata Nowak, prof. nadzw. wystąpiła z tekstem: „Chór w liceum wsparciem dla wszechstronnego rozwoju osobowości ucznia” i dr hab. Elżbieta Krzemińska, prof. nadzw. Temat wystąpienia brzmiał: „Psychologiczne uwarunkowania prawidłowej emisji głosu w aspekcie pedagogicznej pracy dyrygenta”.

Wymienione osoby podjęły ważne kwestie dotyczące wpływu dyrygenta na zaplanowane działania dydaktyczne, a także możliwości pełnego rozwoju młodzieży jakie daje dobrze prowadzony zespół artystyczny. Sesję zamknął dr Mirosław Grusiewicz prezentując rozważania na temat kondycji współczesnego odbioru sztuki. W temacie „Zapomniane przeżycie estetyczne” poruszył także ważny aspekt wychowania przez sztukę, ale także do sztuki.

I Konkurs Dyrygentów – Studentów Instytutu Muzyki Wydziału Artystycznego UMCS

27 listopada 2015 r., w Inkubatorze Medialno-Artystycznym ACK „Chatka Żaka” odbył się I Konkurs Dyrygentów – Studentów Instytutu Muzyki Wydziału Artystycznego UMCS, będący niejako kontynuacją rozważań nad wsparciem, jakie niesie muzyka. Patronat honorowy nad konkursem objął Dziekan Wydziału Artystycznego, prof. dr hab. Artur Popek. Do Konkursu przystąpiło 9 studentów, którzy prezentowali swoją pracę z Chórem Instytutu Muzyki Wydziału Artystycznego (przygotowanie chóru dr hab. Marzena Bernatowicz, prof. nadzw.) oraz z Chórem Kantylena III Liceum Ogólnokształcącego (przygotowanie chóru dr hab. Małgorzata Nowak, prof. nadzw.). Uczestników oceniało jury w składzie: prof. dr hab. Urszula Bobryk (UMCS Lublin) – przewodnicząca oraz prof. dr hab. Wiesław Delimat (Uniwersytet Papieski Jana Pawła II oraz Akademia Muzyczna w Krakowie), prof. dr hab. Waldemar Górski (Akademia Sztuki w Szczecinie, Akademia Muzyczna im. S. Moniuszki w Gdańsku), prof. dr hab. Mariusz Kończal (Uniwersytet Kazimierza Wielkiego oraz Akademia Muzyczna im. F. Nowowiejskiego w Bydgoszczy) i dr Piotr Wijatkowski (UMCS Lublin). W Konkursie zostały przyznane nagrody pieniężne ufundowane przez prof. dr hab. Urszulę Bobryk, prorektor ds. studenckich oraz prof. dr hab. Artura Popka Dziekana Wydziału Artystycznego. II Nagrodę otrzymał Dominik Mielko (student II r. II st.), a III nagrodę ex aequo Milena Wnuk (studentka II r. II st.) i Kateryna Osiik (studentka III r. I st.), I Nagrody nie przyznano. Kierownictwo artystyczne i organizacyjne nad Sesją Naukową sprawowała dr hab. Elżbieta Krzemińska, prof. nadzw., a Konkursu dr hab. Małgorzata Nowak, prof. nadzw. Współpraca merytoryczna i organizacyjna: dr Mirosław Grusiewicz, dr hab. Marzena Bernatowicz, prof. nadzw.

*Elżbieta Krzemińska
Małgorzata Nowak*

• Prof. Urszula Bobryk w towarzystwie jurorów odczytuje werdykt

Nagroda Prezydenta RP dla profesora Jerzego Bartmińskiego

Fot. materiały filmowe z www.prezydent.pl

• Prof. Jerzy Bartmiński podczas przemówienia

W Międzynarodowym Dniu Języka Ojczystego prof. dr hab. Jerzy Bartmiński odebrał z rąk Prezydenta Andrzeja Dudy nagrodę „Zasłużony dla polszczyzny”. Nagroda ta przyznawana jest za szczególnie wyróżniające się zasługi w podnoszeniu świadomości językowej Polaków oraz w krzewieniu kultury języka polskiego. Ideą tego wyróżnienia jest promocja języka polskiego jako wartości, ochrona języka polskiego jako nośnika tożsamości narodowej, kształtowanie świadomości językowej Polaków, zwiększenie zainteresowania językiem polskim oraz propagowanie dobrych wzorców językowych.

W uroczystości w Pałacu Prezydenckim udział wzięła Pierwsza Dama Agata Kornhauser-Duda oraz laureaci poprzednich edycji Nagrody Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej „Zasłużony dla Polszczyzny” – prof. dr hab. Walery Pisarek i prof. dr hab. Jadwiga Puzynina, a także członkowie Kapituły oraz przedstawiciele Rady Języka Polskiego. Obecny był również wicepremier, minister kultury i dziedzictwa narodowego Piotr Gliński. Uroczystość prowadził Podsekretarz Stanu w KPRP Wojciech Kolarski.

Redakcji „Wiadomości Uniwersyteckich” udało się porozmawiać z Profesorem Bartmińskim:

Jak Pan Profesor sądzi, czy istniały jeszcze jakieś powody, prócz oczywistych i niewątpliwych zasług dla nauki i rozwoju świadomości o naszym języku ojczystym, dla których otrzymał Pan to wyróżnienie?

Powody, dla których Pan Prezydent wybrał właśnie mnie spośród kilku kandydatów są oczywiście znane tylko Prezydentowi. Ja mogę jedynie snuć w tej kwestii domysły w oparciu o słowa, jakie Prezydent Duda wyszeptał mi na ucho w chwili, w której wyszedłem na podium, by odebrać nagrodę.

Co takiego wyszeptał Panu Prezydent?

Wręczając medal mówił do mnie dosyć cichym głosem. Nadstawiałem ucha, próbowałem coś usłyszeć – jednak te słowa gdzieś umknęły. Ale na szczęście Pan Prezydent w kolejności powiedział już głośno do mikrofonu mowę, w której podkreślił, jakimi kryteriami kierował się przy wyborze laureata. Wspomniał, że byłem współzałożycielem Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej w Lublinie, że zakładałem takie kierunki na Wydziale Humanistycznym UMCS,

jak filologia ukraińska i białoruska. Szczególnie ciekawa była dla mnie wzmianka o tym, iż byłem również współzałożycielem pierwszych kręgów ruchu „Domowego Kościoła” (rodzinnej części ruchu oazowego „Światło-Życie”). Widać z tego, że brał pod uwagę różne aspekty mojej działalności, zarówno naukowej, jak i kulturalnej oraz społecznej.

Jak Pan Profesor odbiera tę nagrodę, czy stanowi ona dla Pana zwieńczenie całej pracy naukowej, czy wręcz przeciwnie, jest swojego rodzaju motywacją do dalszej pracy?

W opinii niektórych, w moim wieku nie powinno się już niczego planować na przyszłość. Nie zgadzam się z tym i pozwalam sobie zgłaszać pewne nowe projekty, ostatnio choćby taki *Leksykon aksjologiczny*. Pewne pomysły mogą przecież podjąć inni, jeśli im przypadną do gustu. Ale sam nie zamierzam bynajmniej zawiesić pracy nad dawno zaczętym *Słownikiem stereotypów i symboli ludowych*. To dla mnie dzieło absolutnie najważniejsze. Praca nad nim toczy się jednak bardzo powo-

li. Wydaliśmy cztery solidne zeszyty, właściwie tomy, bo każdy ma prawie 500 stron, o tradycyjnym widzeniu kosmosu: nieba i ziemi, ognia i wody, metali, światła, wiatru i zjawisk pogodowych (a meteorologia ludowa jest przebogata). Teraz opracowujemy ludowe wyobrażenia o świecie roślin i zwierząt, materiał jest gigantyczny, obejmuje całą kulturę ludową, tradycyjną. Stawiamy temu słownikowi bardzo wysokie wymagania. Do końca pracy nad nim jest jeszcze bardzo daleko, dlatego pytanie, czy zdążę, jest zasadne, sam je sobie zadaję. Ale jeśli nawet sam nie zdążę, to są w zespole młodsze osoby, które ze mną współpracują od lat, rozumieją ideę tego dzieła i na pewno go dokończą. W pierwszej kolejności jest to moja żona, Stanisława, najpełniej oddana sprawie, są też młodzi doktorzy zatrudnieni w Instytucie Filologii Polskiej: Joanna Szadura, Katarzyna Prorok, Anna Kaczan, są współpracownicy z innych jednostek, wszystkich nie wymieniam, bo jest ich niemało. Więcej jestem optymistą.

Podjąłem się ostatnio też pracy nad *Leksykonem aksjologicznym Sło-*

wian i ich sąsiadów. Pierwszy tom o domu został wydany w ubiegłym roku (2015), cztery kolejne (Europa, praca, wolność i honor) są prawie gotowe. Koordynuję pracami nad ich przygotowaniem i wydaniem – oczywiście sam również piszę. Cieszy mnie jednak, że w pracę nad *Leksykonem* zaangażowało się wielu znakomitych badaczy, z kraju i z zagranicy. W roku 2015 skończyło się zasilanie tej pracy z grantu NPRH, ale kilkadziesiąt osób zadeklarowało, że chcą pracować dalej. Wciągnęła ich atmosfera pracy zespołowej. To dla mnie wielka satysfakcja.

Ogólnie lubię działać zespołowo. Takim zespołem jest redakcja lubelskiej „Etnolingwistyki” – udało nam się uzyskać 13 punktów za publikowane w niej prace, wygraliśmy też grant na wydanie trzech tomów, także wersji angielskiej. Duży zespół – określamy go mianem Konwersatorium EUROJOS – udało się stworzyć w porozumieniu Instytutu Filologii Polskiej UMCS i Instytutu Sławistyki PAN, pomogło zdobycie grantu przez Instytut Sławistyki PAN. Praca zespołowa jest bardzo atrakcyjną i owocną formą, pod warunkiem, że każdy uczestnik

Fot. materiały filmowe z www.prezydent.pl

zespołu „ugra” coś dla siebie indywidualnie (punkty do własnego CV!), ale równocześnie dba o interes wspólny, akceptuje zespołowe cele i uzgodnienia. Przez te wszystkie lata udało mi się stworzyć sieć współpracowników w skali tak krajowej, jak i międzynarodowej, określa się to teraz jako „network”. Kiedy otrzymałem od Prezydenta RP nagrodę „Zasłużony dla polszczyzny”, to proszę sobie wyobrazić, że pierwszy z gratulacjami odezwali się Rosjanie i Białorusini, kolejni byli nasi przyjaciele z Kijowa i z Sofii – tak działała Facebook.

Jako językoznawcy i folklorysty mamy dobre kontakty zagraniczne. Tylko w dwóch-trzech ostatnich latach miałem okazję być z referatami w Rouen, Wilnie, Moskwie i w Kijowie, razem z żoną Stanisławą byliśmy z wykładami w Belgradzie, Ołomuńcu, Archangielsku, Petersburgu, Jekaterinburgu, Berlinie (na Konferencji poświęconej sekularyzacji języka w Europie środkowej), ostatnio też we Wiedniu, w czerwcu zostaliśmy zaproszeni do Pragi Czeskiej, a potem wybieramy się do Wilna. Pokłósiem tych wizyt są zwykle publikacje. Pasjonującą kwestią są bariery językowe w porozumiewaniu się między zachodnią i wschodnią Europą oraz wartości europejskie: warto je diagnozować, nawet jeśli nie udaje się ich przezwyciężyć.

Leksykon aksjologiczny Słowian i ich sąsiadów – może zechciałby Pan przybliżyć ideę przyświecającą powstaniu tego tomu? Jak zrodził się pomysł, by go stworzyć?

Pomysł *Leksykonu* zrodził się dawno, jeszcze w czasach PRL. To ciekawa sprawa, mianowicie w 1985 r. w Nieborowie podczas posiedzenia koordynatorów ówczesnego programu (mówiło się „problemu węzłowego”) „Polska kultura narodowa, jej tendencje rozwojowe i recepcja”, w dyskusji zgłosiłem pomysł opracowania słownika nazw wartości. Obradom przewodniczył rektor Uniwersytetu Wrocławskiego, prof. Mieczysław Klimowicz. Zaak-

• Prof. Jerzy Bartmiński z parą prezydencką podczas wykonywania pamiątkowej fotografii

ceptował mój pomysł i wpisał projekt do finansowania ze środków, którymi dysponował.

Idea słownika nazw wartości zakładała że wartości tworzą jądro każdej kultury, decydują o tożsamości indywidualnej i zbiorowej, w tym narodowej. Pracę zacząłem od pojęcia ojczyzny. Opracowałem artykuł pt. *Projekt fragmentu hasła do słownika aksjologicznego*, który ukazał się w tomie wydanym poza cenzurą przez Uniwersytet Warszawski *Co badania filologiczne mówią o wartości? Materiały z sesji naukowej 17-21 listopada 1986*. Jak się po latach dowiedziałem z teczek IPN, podjęcie tematu wartości zaniepokoiło ówczesne komunistyczne władze i służba bezpieczeństwa zaczęła śledzić i dokumentować moje kontakty ze współpracownikami! Wszystko zmieniło się po 1989 roku, w 1992 roku zorganizowałem Międzynarodową Konferencję, po której wydaliśmy książkę *Pojęcie ojczyzny we współczesnych językach europejskich*. Opracowaliśmy rozumienie ojczyzny w 12 językach zarówno słowiańskich – bo przyjechali referenci z Rosji, Ukrainy, Czech, Słowacji, Bułgarii i Białorusi – jak zachodnich: niemieckiego, francuskiego, angielskiego, włoskiego i hiszpańskiego.

Leksykon aksjologiczny Słowian i ich sąsiadów ma tytuł nieco umowny, bo nie chodzi tylko o Słowian, a za sąsiadów w dzisiejszym telekomuni-

kacyjnym świecie można uznać także narody odległe geograficznie. W pierwszym tomie o domu – wyszedł w 2015 roku – znalazły się też artykuły o domu afrykańskim i japońskim. Dla mnie najciekawszy jest eksperyment metodologiczny, to że zaproponowaliśmy nowy model artykułu hasłowego, zgodny z propozycjami tzw. Lubelskiej Szkoły Etnolingwistycznej. Większość autorów – choć nie wszyscy – ten model zaakceptowała. Ale prace nad *Leksykonem* jeszcze trwają i chyba będą trwały dość długo, uważam je za przyszłościowe. Mam nadzieję, że w tym roku ukazą się tomy poświęcone konceptualizacji Europy, pracy, honorowi i wolności w różnych językach europejskich.

Jakie jest Pańskie ulubione słowo?

Dzięcielina – czterosylabowe, dźwięczne, z nosówkami, ze spółgłoskami miękkimi. Ogólnie lubię słowa z końcówką *-ina*, mają w sobie coś muzycznego, miękkiego, wrażliwego jak *mandolina*, *plastelina*, *dziewczyna*, *witamina*...

W tekście wykorzystano fragment komunikatu dotyczącego wydarzenia, zamieszczonego na stronie www.prezydent.pl

Marta Kostrzewa
Redakcja „Wiadomości
Uniwersyteckich”

9 lutego IV Liceum Ogólnokształcące im. Stanisława Staszica w Białej Podlaskiej już po raz trzeci zorganizowało Dzień Kultury Słowiańskiej, czyli niezwykle święto języków i kultur, łączących narody słowiańskie.

Fot. Leszek Mikrut

Fot. Leszek Mikrut

Wśród zaproszonych gości znaleźli się m.in. przedstawiciele Instytutu Filologii Słowiańskiej UMCS – dr Leszek Mikrut oraz studentki I roku studiów magisterskich Filologii rosyjskiej: Iga Kosiarska i Natalia Żuk. Wszystkich przybyłych uroczystie powitał Dyrektor liceum mgr Stanisław Romanowski zaznaczając, że białskie liceum od lat aktywnie współpracuje z Instytutem Filologii Słowiańskiej Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej.

Program obchodów uroczystości był niezwykle bogaty i różnorodny. Tego dnia nagrodzono laureatów Festiwalu Piosenki Słowiańskiej oraz Rejonowego Konkursu Ortograficznego Języka Rosyjskiego. Zebrani wysłuchali ponadto pięknego koncertu piosenek rosyjskich i ukraińskich w wykonaniu laureatów wspomnia-

Z wizytą w gościnnej Białej Podlaskiej

nego konkursu muzycznego. Następnie uczniowie szkoły przedstawili prezentację multimedialną poświęconą Moskwie. Dla chętnych organizatorzy przewidzieli udział w Konkursie Wiedzy o Stolicy Rosji.

Po uroczystościach na hali sportowej przyszła kolej na warsztaty języka rosyjskiego przygotowane przez pracowników i studentki Instytutu Filologii Słowiańskiej: dr Katarzynę Oszust-Polak, mgr Weronikę Markowską, Igę Kosiarską oraz Natalię Żuk. Młodzież licealna aktywnie uczestniczyła w grach i zabawach językowych, otrzymując przy tym sporą dawkę wiedzy z zakresu frazeologii i leksykologii rosyjskiej. Następnie Dr L. Mikrut wygłosił wykład pt. „Sposoby porozumiewania się pilota wycieczek zagranicznych bez znajomości języka rozmówcy. Preorientacja zawodowa dla licealistów”, wprowadzając uczniów w tajniki pracy pilota wycieczek i sposoby radzenia sobie w sytuacji, gdy nie znamy języka rozmówcy.

Dzień Kultury Słowiańskiej świętowano w miłej i przyjemnej atmosferze dzięki zaangażowaniu Dyrekcji Liceum oraz nauczycielek języka rosyjskiego: mgr Urszuli Remiszewskiej i mgr Elżbiety Kasztelan. Uroczystości towarzyszyła piękna i smakowita oprawa: w sali języka rosyj-

skiego znajdował się „słodki stół”, a na korytarzu ustawiona była wystawa tematyczna „Osobliwości Moskwy”.

Liceum im. Stanisława Staszica to jedna ze szkół patronackich, która od kilku lat bardzo aktywnie współpracuje z Instytutem Filologii Słowiańskiej UMCS w Lublinie. Tym bardziej cieszy niesłabnące zainteresowanie uczniów językiem i kulturą słowiańską. Składamy serdeczne podziękowania Dyrekcji i Nauczycielom IV LO im. Stanisława Staszica w Białej Podlaskiej za zaproszenie i dotychczasową niezwykle owocną współpracę. Serdeczne podziękowania za wsparcie finansowe w realizacji przedsięwzięcia kierujemy również do Biura Promocji UMCS.

*Natalia Żuk
Iga Kosiarska
Katarzyna Oszust-Polak*

Fot. Magdalena Żuk

Fot. Magdalena Żuk

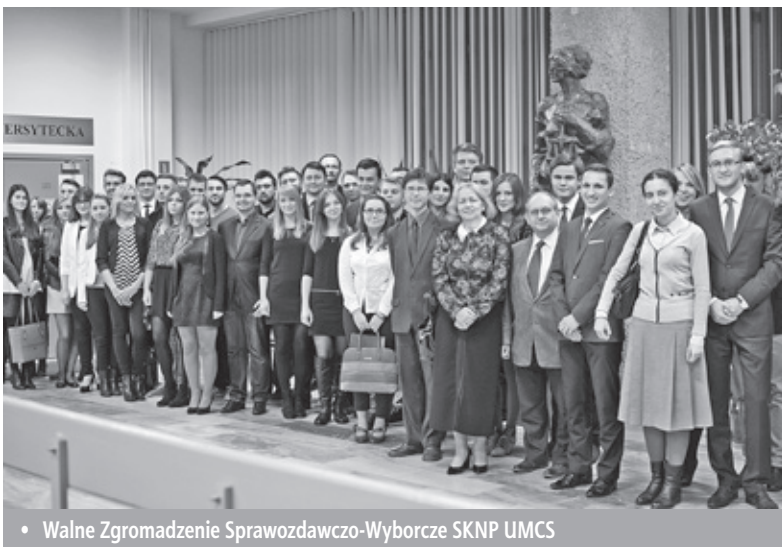

Fot. Leszek Mikrut

Z działalności Studenckiego Koła Naukowego Prawników UMCS

5 listopada 1958 r. prof. Henryk Reniger, proponując utworzenie ogólnowydziałowej organizacji naukowej studentów prawa, powiedział: „Jeśli organizacja taka rozbudzi inicjatywę i inwencję społeczną, zrodzi troskę o ogólne dobro Wydziału, urzecznie pięknym wspólnym działaniem i da porywającą radość do działania, zadzierzgnięte mocne i trwałe więzy uczuciowe z Wydziałem, wniesie w Wydziałowe życie młodzieży dozę pewnego romantyzmu, zrodzi poczucie koleżeńskiej odpowiedzialności itd. – to już będzie wiele... Organizacją tą mogłoby być Koło Studentów Prawników UMCS”.

Fot. Mateusz Bałuka

• Walne Zgromadzenie Sprawozdawczo-Wyborcze SKNP UMCS

W tym roku mija 57 lat od zatwierdzenia przez ówczesnego Rektora UMCS, prof. Adama Paszewskiego statutu Studenckiego Koła Naukowego Prawników UMCS i rozpoczęcia działalności Koła. Doceniając pracę i sukcesy wielu pokoleń studentów prawa działających w Kole pragniemy zaprezentować nasze osiągnięcia w semestrze zimowym roku akademickiego 2015/2016.

Wydarzeniem, które otworzyło kolejny okres działalności Koła, było Walne Zebranie Sprawozdawczo-

-Wyborcze, które odbyło się 29 października 2015 r. na Wydziale Prawa i Administracji UMCS w Lublinie. Zebranie to stanowiło okazję do podsumowania działalności w poprzednim roku akademickim oraz wyboru nowych władz SKNP UMCS. Do nowego Zarządu Koła zostali wybrani studenci: Tomasz Drab – Prezes, Dawid Kościółko – Wiceprezes ds. naukowych, Mariusz Królicki – Wiceprezes ds. organizacyjnych, Aleksandra Cisiek – Skarbnik, Mateusz Derdak – Sekretarz.

Pierwszą inicjatywą nowego zarządu było zorganizowanie spotkania informacyjno-rekrutacyjnego, które odbyło się 17 listopada. W czasie spotkania władze Koła przedstawiły plan jego działalności oraz zachęcały do aktywnego uczestnictwa w jego pracach. Warto podkreślić, że w spotkaniu uczestniczyło około 100 studentów.

2 grudnia Sekcja Administracji i Prawa Publicznego oraz Sekcja Prawa Karnego SKNP UMCS zorganizowały wyjazd do Warszawy, w czasie którego członkowie naszego Koła odbyli wizytę studyjną w gmachu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej oraz zwiedzili Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN. W czasie wizyty w Sejmie naszym koleżankom i kolegom towarzyszył Poseł na Sejm RP Pan Grzegorz Raniewicz i jeden z pracowników Kancelarii Sejmu RP. Przedstawili oni historię polskiego parlamentaryzmu i oprowadzili studentów po głównych pomieszczeniach budynku Sejmu RP. Kolejnym punktem programu było odwiedzenie Muzeum, podczas którego zwiedzający zapoznali się z dokumentami historii Żydów na ziemiach polskich.

8 grudnia Sekcja Prawa Karnego SKNP UMCS zorganizowała wyjście na strzelnicę „Snajper” w Lublinie. Studenci mieli okazję sprawdzić, kto najlepiej radzi sobie w strzelaniu do celu. Wydarzenie cieszyło się dużą popularnością, wzięli w nim udział liczni studenci, zwłaszcza kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne. Zainteresowanie studentów tym przed-

Fot. Mateusz Bałuka

• Wizyta studyjna w Sejmie RP

sięwzięciem skłania nas do jego powtórzenia w przyszłości. Warto podkreślić fakt aktywizacji, w ramach SKNP UMCS, studentów wszystkich kierunków studiów prowadzonych na Wydziale.

9 grudnia w Auli „C” w budynku Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie odbył się I etap Konkursu Wiedzy o Rzeczniku Praw Obywatelskich. Organizatorem Konkursu była Sekcja Prawa Cywilnego SKNP UMCS. W tegorocznej edycji, której adresatami byli studenci I roku administracji i II roku prawa, wzięło udział 56 osób, co świadczy o rosnącym zainteresowaniu takimi inicjatywami. Finał Konkursu odbył się 12 stycznia, a Komisja Konkursowa, w skład której weszli: prof. Andrzej Jakubecki, dr Joanna Bodio, dr Wojciech Graliński oraz wiceprzewodnicząca Sekcji Prawa Cywilnego SKNP UMCS, studentka Karolina Badurowicz, zdecydowała o przyznaniu nagrody za zajęcie pierwszego miejsca studentce II roku prawa Barbarze Pietrzyk.

10 grudnia na Wydziale Prawa i Administracji UMCS w Lublinie odbyła się Ogólnopolska Konferencja Naukowa pt. „Polski proces karny po reformie”, zorganizowana przez Sekcję Prawa Karnego naszego Koła. W obradach wzięli udział studenci oraz doktoranci z siedmiu ośrodków akademickich. W swoich wystąpieniach przedstawili m.in. zagadnienia dotyczące funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości, roli organów procesowych oraz kontradiktoryjnego charakteru postępowania karnego po wejściu w życie znowelizowanych przepisów k.p.k.

W okresie przedświątecznym, zgodnie z tradycją Koła, zostało zorganizowane spotkanie wigilijne członków i sympatyków SKNP UMCS. W spotkaniu uczestniczyła Dziekan WPIA UMCS prof. Anna Przyborowska-Klimczak, Opiekun Koła prof. Ireneusz Nowikowski, a także inni pracownicy Wydziału oraz liczne grono studentów.

17 grudnia na Wydziale Prawa i Administracji UMCS w Lublinie zaprezentowano spektakl teatralny pt. „Proces o czary”, według scenariusza napisanego przez prof. Grzegorza Smyka. Kolejny raz role uczestników procesu inkwizycyjnego odegrali członkowie naszego Koła. Widownię stanowili uczniowie partnerskich szkół ponadgimnazjalnych z terenu Lubelszczyzny. Podczas spotkania na Wydziale licealiści mieli możliwość zapoznania się z ofertą dydaktyczną Wydziału, dowiedzenia się jak wygląda studiowanie z perspektywy studenta, a także uzyskania informacji dotyczących różnych możliwości pracy zawodowej po ukończeniu WPIA. Wydarzenie to

Fot. Mateusz Babuka

• Wigilia dla członków i sympatyków SKNP UMCS

Pierwszego dnia studenci rozwiązywali test i odpowiadali na pytania o charakterze opisowym, dotyczące zagadnień polskiego prawa konstytucyjnego. W drugim dniu sześciu najlepszych uczestników etapu pisemnego przystąpiło do części ustnej, podczas której odpowiadali na pytania z zakresu prawa konstytucyjnego zadawane przez członków Komisji Konkursowej. Decyzją Jury, w skład którego weszli: dr Wojciech Mojski, dr Paweł Sadowski i mgr Mateusz Chrzanowski, prawo do udziału w finale konkursu, który odbył się 22 stycznia na Wydziale Prawa Uniwersytetu w Białymstoku uzyskali studenci: Marcin Bubicz, Kac-

Fot. Mateusz Babuka

• Spektakl teatralny pt. „Proces o czary”

zostało zorganizowane w ramach grantu dla organizacji studenckich na realizację projektów dla szkół ponadgimnazjalnych.

11-12 stycznia Sekcja Administracji i Prawa Publicznego naszego Koła, pod patronatem Katedry Prawa Konstytucyjnego WPIA UMCS, zorganizowała dwustopniowe eliminacje do VI Ogólnopolskiego Konkursu Wiedzy o Prawie Konstytucyjnym.

per Wonia, Katarzyna Wójcik oraz Krzysztof Ząbek.

18 stycznia na WPIA UMCS odbyła się Ogólnopolska Konferencja Naukowa pt. „Rola Organizacji Narodów Zjednoczonych we współczesnym świecie”, zorganizowana przez Sekcję Administracji i Prawa Publicznego naszego Koła oraz Politologiczne Koło Naukowe UMCS, pod patronatem Katedry Prawa Mię-

Fot. Mateusz Babuka

• Finał Konkursu Wiedzy o Rzeczniku Praw Obywatelskich

dzynarodowego Publicznego WPIA UMCS. W obradach wzięli udział studenci oraz doktoranci z krajowych ośrodków akademickich, którzy w swoich wystąpieniach zaprezentowali różne zagadnienia dotyczące działalności ONZ i organizacji wyspecjalizowanych systemu NZ, zwracając szczególną uwagę na kwestie utrzymania światowego pokoju i bezpieczeństwa międzynarodowego.

Okres przed sesją zaliczeniowo-egzaminacyjną również obfitował w wydarzenia organizowane przez Koło. 18 stycznia na WPIA UMCS odbyła się Uczelniana Konferencja Naukowa pt. „Podział kompetencji prawotwórczych między Unię Europejską a państwa członkowskie”, zorganizowana przez Sekcję Historii i Teorii Państwa i Prawa naszego Koła przy wsparciu pracowników Katedry Teorii i Filozofii Prawa WPIA UMCS. Uczest-

niczyli w niej studenci I roku studiów prawniczych naszego Wydziału, którzy w swoich wystąpieniach przedstawili wiele interesujących problemów dotyczących procesu tworzenia i implementacji prawa unijnego. Referaty prelegentów dotyczyły zarówno inicjatyw podejmowanych przez państwa członkowskie UE, wynikających z integracji europejskiej, jak również spraw związanych ze stosowaniem prawa unijnego.

22 stycznia na WPIA UMCS odbyła się Ogólnopolska Konferencja Naukowa pt. „Ochrona konsumentów w prawie zobowiązań”, zorganizowana przez Sekcję Prawa Cywilnego Studenckiego Koła Naukowego Prawników UMCS. W obradach wzięli udział studenci oraz doktoranci z sześciu krajowych ośrodków akademickich. W swoich wystąpieniach zaprezentowali prawne instrumenty ochrony konsumentów w sferze stosunków cywilnoprawnych oraz rolę prawa Unii Europejskiej w tym zakresie.

Dużym sukcesem osiągniętym dzięki staraniom także poprzednich zarządów Koła było uzyskanie przez wydawane w ramach SKNP UMCS czasopismo „Studenckie Zeszyty Naukowe” 7 punktów na liście czasopism Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (część B wykazu czasopism naukowych).

Powodem do dumy jest również przyznanie stypendium Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego pięciu aktywnym członkom Koła: Ewelinie Janas, Kamilowi Klamerowi, Piotrowi Kobylskiemu, Angelice Koman i Joannie Nowak.

Semestr zimowy roku akademickiego 2015/2016 obfitował w wiele różnorodnych inicjatyw Studenckiego Koła Naukowego Prawników UMCS, w których uczestniczyli studenci i doktoranci z całej Polski. W semestrze letnim planujemy również wiele interesujących przedsięwzięć, z których najważniejszymi będą: XLIV edycja Środowiskowego Konkursu Krasomówczego i VI Zjazd Prawników-Administratywistów – tradycyjnie organizowane nasze Koło.

Zapraszamy do odwiedzenia naszej strony internetowej (www.sknp.umcs.pl) oraz naszego fanpage'a w portalu Facebook (www.facebook.com/sknpumcs), gdzie zamieszczamy informacje o bieżących działaniach Koła oraz sprawozdania i obszernie foto-relacje z organizowanych wydarzeń.

Fot. Mateusz Bałuka

- Ogólnopolska konferencja naukowa pt. „Ochrona konsumentów w prawie zobowiązań”

Zarząd SKNP UMCS

Międzynarodowy projekt „Journalistic Role Performance Around the Globe”

Studenci Dziennikarstwa i komunikacji społecznej – kierunku realizowanego na Wydziale Politologii UMCS wzięli udział w międzynarodowym projekcie badawczym „Journalistic Role Performance Around the Globe”. Jednym z głównych celów projektu było rozpoznanie (za pośrednictwem badań ankietowych) zainteresowań i preferencji studentów w zakresie pracy po zakończeniu studiów, motywacji i oczekiwań w kwestii wyboru przyszłego zawodu oraz oceny przydatności studiów na kierunku dziennikarstwo do wykonywania tego zawodu.

Wyniki badań jednoznacznie wskazały, iż oferta kierunku Dziennikarstwo i komunikacja społeczna na

Wydziale Politologii UMCS wpisuje się w oczekiwania studentów w kwestii podjęcia przez nich pracy w zawodach związanych z szeroko rozumianą komunikacją społeczną (m. in. w mediach, agencjach *public relations*, reklamie czy instytucjach publicznych). Studenci pozytywnie odnieśli się do poziomu kształcenia, jednocześnie podkreślając, iż program studiów spełnia ich oczekiwania. W ramach specjalności studenci otrzymują szeroką wiedzę teoretyczną oraz praktyczną, co również wyeksponowane zostało w odpowiedziach studentów.

Dr Małgorzata Adamik-Szysiak

29 lutego na Wydziale Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej UMCS odbyła się XXVIII Studencka Debata z cyklu „Gospodarka Przestrzenna w teorii i praktyce”, organizowana cyklicznie przez członków Studenckiego Koła Naukowego Planistów pod kierownictwem dr Dagmary Kociuby. Debata odbyła się pod hasłem: „Rozwój zabudowy Lublina w XX i XXI wieku – analiza problemów związanych z prezentacją danych”.

cie uczestniczyli także pracownicy i studenci z Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego i Uniwersytetu Przyrodniczego.

Tematem debaty była użyteczność stworzonej przez firmę GIS-EXPERT aplikacji przedstawiającej rozwój zabudowy Lublina począwszy od budynków powstałych przed rokiem 1900, aż do 2015. Mateusz Zawadzki, absolwent historii, informatyki oraz współautor aplikacji przedstawił przybyłym gościom ideę powstania aplikacji, problemy w jej tworzeniu oraz sposoby wykorzystania.

Aplikacja dostępna jest na stronie firmy pod adresem <http://mapy.gis-expert.pl/zabudowa-lublina/>. Roz-

Fot. Ewa Glowacka

Do korzystania z aplikacji pod kątem poznania historii zabudowy i rozwoju przestrzennego Lublina zachęcała studentów dr Dagmara Kociuba, zwracając przy tym uwagę na bardzo dobre dostosowanie zabudowy do rzeźby terenu oraz na sposób rozplanowania osiedli mieszkaniowych na terenach dawnych folwarków. Słuchacze mieli możliwość wyraże-

Relacja z debaty „Rozwój zabudowy Lublina w XX i XXI wieku”

Prelegentem był Mateusz Zawadzki, pracownik firmy GIS-EXPERT Sp. z o.o., zajmującej się wdrażaniem Systemów Informacji Przestrzennej (GIS) wspomagających proces podejmowania decyzji przez pracowników administracji publicznej i przedsiębiorców. Gośćmi specjalnymi debaty byli: Władysław Rawski, Wiceprezes Lubelskiego Oddziału Towarzystwa Urbanistów Polskich, Maciej Lubaś z UML, Prezes Organizacji „Świdnik miasto dla rowerów” i Paweł Cal z Porozumienia Rowerowego Lublin. W deba-

wój zabudowy przedstawiony został w przedziałach czasowych co 10 lat. Powstała na podstawie danych udostępnionych przez Urząd Miasta Lublin, Teatr NN, Miejskiego Konserwatora Zabytków oraz zasobów internetowych. W trakcie jej powstania autorzy natknęli się na wiele problemów związanych z wyborem sposobu wizualizacji, zakresem przedziałów czasowych czy generalizacji danych. Podczas prelekcji przykłady wykorzystania przedstawionych w aplikacji danych. Na jej podstawie można wykonać różnego rodzaju analizy dotyczące np. średniego wieku czy kierunków rozwoju zabudowy Lublina.

W trakcie dyskusji głos zabrał Władysław Rawski, który podzielił się ze zgromadzonymi ciekawymi historiami na temat zabudowy Lublina i dał wiele cennych uwag co do samej aplikacji oraz możliwości jej ulepszenia.

nia własnych odczuć dotyczących użyteczności aplikacji i łatwości jej użytkowania. Padło też wiele pomysłów na wzbogacenie mapy o nowe treści, a także informacje, np.: infrastrukturę drogową, nieistniejące już budynki i ich dokładną datę powstania, rzeźbę terenu. Dyskutowano też o dalszych możliwościach wykorzystania aplikacji.

Kolejnym projektem, nad którym pracuje firma GIS-EXPERT jest wirtualny spacer wśród nieistniejącej już zabudowy Starego Miasta i Podzamcza przy użyciu okularów cardboard oraz wykonanie mapy średnich prędkości LTE w Lublinie.

Debata odbyła się pod patronatem rektora UMCS, prof. dr. hab. Stanisława Michałowskiego, Dziekana Wydziału NoZiGP UMCS, prof. dr. hab. Radosława Dobrowolskiego oraz Akademickiego Radia Centrum.

Dorota Wolińska

Fot. Ewa Glowacka

Futsaliści AZS UMCS Lublin znów weszli na zwycięską ścieżkę. Po przegranej w poprzedniej kolejce z wiceliderem tabeli Heiro Rzeszów tym razem akademicy nie dali szans Marexowi Chorzów i wygrali 7:1.

Spektakularna wygrana Futsalistów AZS UMCS

Dziki” do tego meczu przystępowały bez kilku podstawowych zawodników, którzy brali udział w finałach Akademickich Mistrzostw Polski w Poznaniu. Z lekko zmienionym składem akademicy dobrze rozpoczęli spotkanie. Jednak goście również stwarzali groźne sytuacje pod bramką Pawła Górskiego. W 10. minucie strzelcem pierwszego gola dla gospodarzy został Przemysław Kowalczyk. Przyjezdni chcieli szybko zdobyć wyrównujące trafienie, ale dobrze grająca obrona „Dzików” nie pozwalała tego dnia na wiele. Prowadzenie, po błędzie obrony Marexu, podwyższył Konrad Tarkowski. Dwie minuty później ten sam piłkarz ponownie wpisał się na listę strzelców. Do przerwy wynik nie uległ zmianie i zespoły do szatni schodziły przy stanie 3:0 dla AZS-u.

Fot. Michał Piłat (AZS UMCS)

• Futsaliści AZS UMCS Lublin po wygranym meczu

„Było dużo walki i powiem szczerze, że spodziewaliśmy się cięższego meczu. Troszkę zmieniliśmy taktykę i to wypaliło. Dużo zmian w zespole, ponad połowa składu, ale wi-

dać, że Ci co weszli nie byli gorsi i wynik to pokazał” – skomentował po zakończeniu spotkania Jarosław Walęciuk z lubelskiego zespołu.

W drugą odsłonę meczu lepiej weszli gospodarze, szybko strzelając kolejną bramkę. Autorem trafienia był Wojciech Boniaszczyk. Po kolejnych czterech minutach bramkarza rywali pokonał Michał Sieczkarek. Chorzowianie nie mieli pomysłu, jak rozgryźć obronę AZS-u, a lubelinianie konsekwentnie podwyższali prowadzenie. W 30. minucie drugiego gola zdobył Boniaszczyk, a w 33. piłkę do siatki skierował Jarosław Walęciuk. Goście próbowali zdobyć honorowego gola i ta sztuka udała im się dosłownie na parę sekund przed końcem spotkania, a jej autorem został Dominik Swatek. Tym samym pojedynek zakończył się wynikiem 7:1 dla AZS UMCS Lublin.

Fot. Michał Piłat (AZS UMCS)

• Grzegorz Fularski w akcji

„Wynik nie zawsze świadczy o klasie przeciwnika i aktualnych możliwościach tak jednego, jak i drugiego zespołu. My do tego spotkania przystępowaliśmy bez szczęścia podstawowych zawodników i nie ukrywam, że mieliśmy z tego powodu pewne obawy. Zespół jednak zagrał bardzo konsekwentnie, zawodnicy na boisku zrealizowali wszystkie nasze wcześniejsze założenia. Dzisiaj stworzyliśmy dużo sytuacji, dużo piłek nam wpadło, co w poprzednich meczach nie zawsze się udawało” – ocenił opiekun „Dzików” Artur Gadzicki.

„Muszę przyznać, że jest to dla mnie ciężka pigułka do przełknięcia. Co prawda przyjechaliśmy tutaj bez kilku znaczących zawodników. W mojej ocenie i wskutek dokładnej obserwacji meczu, graliśmy zdecydowanie gorzej niż gospodarze, nasz poziom był na-

• Łukasz Mielicki po przejęciu piłki

Fot. Michał Piat (UMCS)

prawdę bardzo słaby. Mieliśmy plany na ten mecz, jednak jednostkowe niedociągnięcia i błędy, bojaźliwość, brak konsekwencji to były główne przyczyny, dla których traciliśmy bramki” –

swojego niezadowolonia nie krył trener Marexu Chorzów Jakub Lubas.
Maciej Magiera

mobilność edukacyjna

W styczniu Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji, będąca Narodową Agencją Programu Erasmus, przyjęła raport końcowy UMCS z wykonania umowy projektu Erasmus+ mobilność edukacyjna za rok akademicki 2014/15.

Na podstawie zawartych porozumień o wymianie w ramach programu Erasmus zrealizowano 158 wyjazdów studentów UMCS na studia (semestralne lub roczne) w uczelniach zagranicznych, 48 wyjazdów studentów i absolwentów na kilkumiesięczne praktyki zawodowe w ośrodkach zagranicznych, 31 wyjazdów nauczycieli akademickich w celu prowadzenia zajęć na uczelniach zagranicznych oraz 5 wyjazdów innych pracowników w celach szkoleniowych.

W ramach wymian na studia częściowe (semestralne lub roczne) do UMCS przyjechało 79 studentów z uczelni zagranicznych, najwięcej z Turcji, Hiszpanii, Grecji, Francji i Włoch. Końcowa wartość dofinansowania wyniosła 384 999 euro.

Program wymian studenckich Erasmus był dodatkowo wspierany finansowo ze środków Programu Operacyjnego Wiedza, Edukacja, Rozwój (POWER), w ramach równoległego projektu „Zagraniczna mobilność studentów niepełnosprawnych oraz znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej”. Sfinansowano wyjazdy 52 studentów UMCS, a wartość dofinansowania tych wyjazdów wyniosła 642 424 zł. Ze strony UMCS oba projekty realizowało Biuro ds. Obsługi Studiów i Studentów Zagranicznych w Centrum Kształcenia i Obsługi Studiów.

W roku 2015/16 Biuro ds. Obsługi Studiów i Studentów Zagranicznych kontynuuje projekt wymian programu Erasmus+. Realizowane są wyjazdy 125 studentów na studia, 40 wyjazdów studentów na praktyki, a także 40 wyjazdów pracowników UMCS na wykłady i szkolenia w instytucjach zagranicznych.

W ramach nowej ścieżki programu Erasmus+ mobilność edukacyj-

na dotyczącej wymian akademickich z uczelniami w krajach partnerskich Programu, Biuro ds. Obsługi Studiów i Studentów Zagranicznych uzyskało dofinansowanie na 19 mobilności z uczelniami w USA, Brazylii i Mołdawii w roku akademickim 2016/17. Projekt traktowany jest jako pierwszy krok na drodze do przygotowania i rozpoczęcia pomiędzy partnerami z krajów pozaeuropejskich regularnych wymian studentów i pracowników w latach przyszłych, gdzie koszty związane z podróżą i pobytem uczestników będą w części finansowane ze środków Komisji Europejskiej. Mobilności obejmują przede wszystkim przyjazdy do UMCS studentów na semestralne studia I stopnia oraz przyjazdy wykładowców i pracowników uczelni zagranicznych na krótkie, tygodniowe pobyty dydaktyczno-szkoleniowe. Wstępna wartość dofinansowania wynosi 56 265 euro.

Ryszard Straszynski
Kierownik Biura
i Koordynator Programu

Pracowity miesiąc członków Studenckiego Koła Naukowego Edytorów

Fot. Sylwia Ruzhka

• Studenci podczas spotkania Koła

Luty za nami! Niektórym minął spokojnie, ale w Kole Edytorów sporo się w tym czasie wydarzyło. W poście czoła pracowaliśmy nad naszym projektem roku: „Vademecum edytora”.

Od początku miesiąca było sporo biegania z projektem do drukarni. Cel działań (podjętych już w październiku, gdy koła naukowe stawały do rywalizacji o granty) był jasny: ma powstać publikacja, która zawrze w sobie najważniejsze, a zarazem najbardziej przydatne informacje edytorskie, oraz która będzie mogła służyć jako pomoc naukowa dla kandydatów na studia oraz samych studentów. Luty był okresem, kiedy wprowadzano jeszcze ostatnie poprawki, analizowano szczegóły „Vademecum” i dogadywano detale z drukarnią.

Członkowie SKN Edytorów zdobyli w trakcie realizacji projektu wiedzę teoretyczną i praktyczną – zaklanianie tekstu w pięknie uformowane aka-

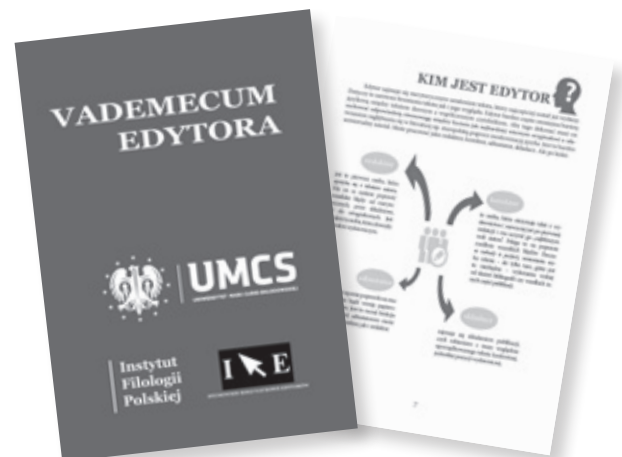
pity przy pomocy InDesign’a, zabawa w cenzora z Word’em czy twórcze próbowanie swoich sił jako autor tekstów. Nawiązała się, mimo wszystko, synergia międzykierunkowa: Katarzyna Wrzodak (Filologia angielska) dzielnie negocjowała „dobrą zmianę” w wyglądzie broszury z Boguszem Malcem (Językoznawstwo i literaturoznawstwo polonistyczne), podsuwając mu kolorową infografikę i kreatywne pomysły.

Warto podkreślić, że chyba najważniejszą ze wszystkich nabytych umiejętności okazała się być umiejętność pracy w zespole. Praca nad „Vademecum edytora” zintegrowała także nowych członków SKNEd, studentów I roku E-edytorstwa i technik redakcyjnych. Każdy z nich był szczególnie zadowolony z tego, że mógł w praktyce wykorzystać zdobytą na zajęciach wiedzę i przekonać się o jej rzeczywistej wartości. Sprawdzili się oni również jako autorzy – połowa tekstów wyszła spod ich ręki. Nad wszystkimi pracami czuwał nasz nieoceniony Opiekun, prof. dr hab. Dariusz Chemperek.

Ostatecznie osiągnięto zaplanowane cele, współpraca wyszła wszystkim na

dobrze, a co najważniejsze – każdy nauczył się czegoś konkretnego. Podsumowując – od pisania na komputerze, przez miłe rozmowy z paniami w ksero (gdzie trzeba było wydrukować kolejną porcję dokumentów i próbek tekstów), do ostatnich chwil, kiedy w nozdrza uderzał, jak edytorski afrodyzjak, chemiczny zapach farby świeżo wydrukowanych egzemplarzy publikacji – udało się dopiąć wszystko na ostatni guzik.

Mikołaj Bajew

• Okładka naszej najnowszej publikacji oraz przykładowa infografika w „Vademecum...”

27-28 kwietnia na Wydziale Ekonomicznym odbędzie się II Ogólnopolska Konferencja Wyzwania Zarządzania Zasobami Ludzkimi. Wydarzenie to organizowane jest przez Koło Naukowe Zarządzania i Marketingu UMCS. Podczas Konferencji uczestnicy będą mieli okazję wygłosić przygotowane na tę okazję referaty, wziąć udział w warsztatach, uczestniczyć w debacie, poznać praktyków z dziedziny HR.

• Debata praktyków dziedziny HR

Fot. Dorota Dylon

Po zakończeniu sesji referatowej zostanie wyłoniony i nagrodzony uczestnik, który zaprezentuje najciekawszy artykuł. Wszystkie prace i materiały konferencyjne umieszczone zostaną w publikacji, która ukaże się w dniu Konferencji. Nad poprawnością merytoryczną prac czuwać będzie dr Iwona Mendryk, która jest również opiekunem naukowym wydarzenia. W spotkaniu wezmą udział studenci, absolwenci oraz doktoranci z całej Polski. Obec-

Wyzwania Zarządzania Zasobami Ludzkimi

ni będą reprezentanci takich uczelni jak: Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach, Wyższa Szkoła Bankowa we Wrocławiu czy Politechnika Łódzka. Konferencja będzie się składać z dwóch bloków tematycznych: „Terazniejszość” oraz „Wyzwania ZZL”. W ramach pierwszego bloku zaprezentowane zostaną prace dotyczące zarządzania talentami, czy patologii występujących w obszarze zarządzania zasobami ludzkimi. Drugi blok tematyczny obejmie problematykę budowania kapitału ludzkiego w organizacji, wojnę o talenty oraz nowoczesne metody rekrutacji pracowników.

Wydarzenie to ma na celu zwiększenie świadomości studentów, doktorantów oraz pozostałych zainteresowanych osób na temat czasów, w których obecnie żyjemy, a także zmian, jakie zachodzą na rynku pracy. Owocem Konferencji będzie nie tylko poszerzenie wiedzy na temat zarządzania kapitałem ludzkim, ale także nawiązanie nowych sieci współpracy i wymiana poglądów.

Konferencja jest organizowana na wzór pierwszej edycji, która nosiła nazwę I Ogólnopolskiej Konferencji „Perspektywy ZZL”. Otrzymała się ona w dniach 8-9 maja 2014 r. Przy zor-

ganizowaniu tego wydarzenia studentom pomogła dr hab. Anna Rakowska, prof. UMCS. Uczestników swą obecnością zaszczylił prof. dr hab. Zbigniew Pastuszek, Dziekan Wydziału Ekonomicznego UMCS w Lublinie. Po sukcesie pierwszej Konferencji członkowie koła przystąpili do organizacji kolejnej edycji. Mimo zaangażowania w wiele innych projektów, jak np. GOAL, Karierosfera, Dzień Marketingowy, czy Drzwi Otwarte UMCS, studentom nie brakuje entuzjazmu i z odaniem organizują „Wyzwania ZZL”.

Koordinatorami prac nad tym wydarzeniem są Jolanta Dziedzicka oraz Wioletta Ogórek. Członkowie KNZiMu to ludzie gotowi do działania i pełni optymizmu, którzy chętnie przyjmą w swych kręgach każdego studenta. Ich celem jest organizowanie wydarzeń na najwyższym poziomie, spełniających oczekiwania uczestników. Wszystkich zainteresowanych wystąpieniem prac przygotowanych przez uczestników zapraszamy do Sali Rady Wydziału Ekonomicznego w dniach 27-28 kwietnia. Zachęcamy do udziału zarówno w tym, jak i w pozostałych organizowanych przez Koło projektach.

Wioletta Ogórek

• Recenzenci oraz prelegenci

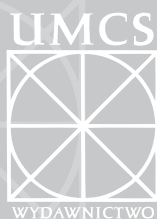
Fot. Dorota Dylon

• Wystąpienie jednego z uczestników

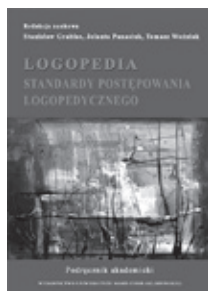
Fot. Dorota Dylon

Nowości Wydawnictwa UMCS

Opracowała Aneta Okuń

Logopedia. Standardy postępowania logopedycznego. Podręcznik akademicki

pod red. **Stanisława Grabiasa, Jolanty Panasiuk, Tomasa Woźniaka**

Ta publikacja „spełnia wszystkie wymagania stawiane podręcznikom nowoczesnym, interdyscyplinarnym i kompleksowym. Porządkuje procedury terapeutyczne w logopedii, zgodnie z najnowszą wiedzą na temat biologicznych, umysłowych i społecznych uwarunkowań zaburzeń mowy. [...] Na taką publikację od lat oczekiwali polscy logopedzi. Będzie ona bez wątpienia wydarzeniem na naszym rynku wydawniczym. Prezentowane standardy, oprócz logopedów, z pewnością zainteresują językoznawców, psychologów, pedagogów i lekarzy” [Z recenzji prof. dr. hab. Stanisława Milewskiego].

Stosunki polsko-ukraińskie 1991-2014

pod red. **Marka Pietrasia, Markijana Malskija, Beaty Surmacz**

Geopolityczna zmiana w postaci powstania niepodległej Ukrainy miała i ma szczególne znaczenie dla Polski i jej polityki zagranicznej. Symbolicznym tego potwierdzeniem jest fakt, że Polska w dniu 02. 12. 1991 r. jako pierwsza uznała Ukrainę za państwo. Jej powstanie stało się dla Polski szansą – chociażby w nawiązaniu do myśli politycznej paryskiej „Kultury” – ukształtowania korzystnego z punktu widzenia geopolitycznych preferencji porządku międzynarodowego w Europie Wschodniej, więzi z powstałymi tu państwami i istniejącymi społeczeństwami. Zarazem jednak niepodległa Ukraina stała się wyzwaniem dla polityki zagranicznej Polski w warunkach wspólnej „trudnej” przeszłości historycznej, traktowania przez Federację Rosyjską tzw. obszaru poradzieckiego jako strefę wyłącznych wpływów, ale i towarzyszącej temu – zwłaszcza od połowy lat 90. XX wieku i mimo deklaracji partnerstwa strategicznego z Polską – polityce wielowektorowości. Wskazanej wyrazistości i ciągłości miejsca Ukrainy w strategii polityki zagranicznej Polski nie towarzyszyła porównywalna wyrazistość miejsca Polski w polityce zagranicznej Ukrainy i jej strategicznych preferencjach. Można wręcz mówić o asymetrii wzajemnego znaczenia obu państw.

Na tropie zaginionych odkryć

Andrzej Kokowski, Wieńczysław Niemirowski

„Wojna zniszczyła muzea, zbiory i archiwa; zatarła pamięć o archeologicznych znaleziskach i odkryciach. Wydawało się, że bezpowrotnie. Wtedy pomyśleliśmy o gazetach, które musiały przecież śledzić i relacjonować interesujące nas wydarzenia. I rzeczywiście. Okazały się niedocenioną dotąd kopalnią wiedzy o archeologii. Tak powstała ta książka” [Andrzej Kokowski, Wieńczysław Niemirowski].

Słownik tematyczny polsko-portugalski

B. Hlibowicka-Węglarz, E. Jabłonka, M. Jawor, L. Matos, J. Wiśniewska

Prezentowany słownik języka portugalskiego to jeden z pierwszych i nielicznych słowników tego języka funkcjonujących na polskim rynku. Część polska zawiera ok. 11 000 haseł, tzw. wyrazów nazywających, czyli głównie rzeczowników i przymiotników, uporządkowanych tematycznie. Podstawą klasyfikacji tematycznej był podział obrazu świata na to, co dotyczy człowieka, jego środowiska naturalnego, oraz interakcji z tym środowiskiem. W ten sposób powstało 17 działów tematycznych, np.: środowisko naturalne, rośliny i zwierzęta, ciało i charakter człowieka. Obecne, trzecie już wydanie,

uwzględnia zmiany w pisowni, jakie zaczęły obowiązywać w krajach portugalskojęzycznych od 01. 01. 2012 r.

Historia del relato y relato de la historia. La obra autobiográfica de Arturo Barea

Elżbieta Bender

En el presente libro se analizan las narraciones autobiográficas de Arturo Barea (1893–1957), obras que por razones ideológicas siguen siendo muy poco conocidas entre los lectores españoles. Es así porque el escritor trazó en sus libros una imagen desgarradoramente sincera de la vida social española del primer tercio del siglo XX, revelando numerosos errores de políticos y militares de la época. Para estudiar la obra bareana, muy rica en temas y modalidades discursivas, se recurre a diferentes disciplinas: teorías literarias, sociología, historiografía, psicología. Los análisis interdisciplinarios de las autobiografías de Barea permiten ampliar las reflexiones teóricas sobre la obra literaria, en general, y el género autobiográfico, en particular. Se evidencia el impacto de los contextos sociales en la gestación, la forma y el tema del libro, así como en la recepción del mismo. Se subraya también la multifuncionalidad de la autobiografía. Esta puede ser una confesión de quien necesita compartir su historia con los demás para conocerse a sí mismo y deshacerse de los traumas de su pasado. Puede ser al mismo tiempo un valioso documento de la época histórica, ya que revela los pormenores de la vida cotidiana de los seres anónimos, llegando a menudo a desmitificar la imagen ideal-

izada del pasado, creada por la historiografía tradicional.

Słownik gwar Lubelszczyzny, t. III – Świat zwierząt

Halina Pelcowa

Tom III pt. „Świat zwierząt” jest kolejną częścią kilkutomowego opracowania o wymiarze regionalnym, łączącego wymogi słownika wewnątrzdialektalnego i międzdialektalnego, ze wspólnym modelem hasła słownikowego i sposobem wykorzystania wypowiedzi gwarowych mieszkańców wsi regionu lubelskiego. Znajdą się w nim nazwy zwierząt i ptaków domowych i dzikich, płażów, gadów, ryb, owadów i robaków, części ciała zwierząt i ptaków, głosów i sposobów zachowania zwierząt i ptaków, zawołań na zwierzęta domowe, pokarmu dla zwierząt. Gromadzi 2035 haseł wzbogaconych 46 ilustracjami i 42 mapami językowymi.

Polszczyzna w utworach Elżbiety Drużbackiej, poetki saskiej (1698-1765). Rozważania lingwistyczno-kulturowe

Halina Wiśniewska

„Praca Haliny Wiśniewskiej to bardzo cenne studium na temat historii literatury i języka polskiego. Zawiera rzetelne, pogłębione analizy teks-

tów poetyckich oraz liczne odniesienia do burzliwej przeszłości Polski, umiejętnie łączy wymiar jednostkowy (biografia tytułowej postaci) z kontekstem ogólniejszym: narodowym, społecznym, obyczajowym, kulturowym. Monografia ze swadą godną pochwały opowiada o losach kobiety niewątpliwie utalentowanej literacko, a jednocześnie niezwykle zaradnej życiowo. Tego rodzaju nieczęste połączenie daje w efekcie opowieść barwną, żywą, tym cenniejszą, że konstruowaną z wykorzystaniem bogatego aparatu naukowego – z jednej strony, z drugiej zaś – napisaną w sposób przystępny dla każdego czytelnika zainteresowanego językiem ojczystym, historią i kulturą polską. Autorka potrafi popularyzować wiedzę, spajając te wszystkie elementy w udaną całość. Świadoma zalet własnego warsztatu zapowiada też odbiorców swojej pracy, niewątpliwie najtrafniej wyznaczając ich potencjalny krąg: „Książkę tę kierujemy nie tylko do lingwistów, ale także do znawców literatury, historyków oraz pasjonatów-humanistów” [Z recenzji dr. hab. Leszka Tymiakina, prof. nadzw. UMCS].

Armia, systemy obronne i ideologiczno-religijne aspekty wojny w imperium rzymskim

pod red. Henryka Kowalskiego, Pawła Madejskiego

„Mamy do czynienia z pracą bardzo rozległą, która jednak w znacznej mierze koncentruje się na problematyce Rzymu cesarskiego. Zagadnienia związane z okresem republikańskim dotyczą zaś jego schyłkowej fazy. Tendencja ta jest w pewnym sensie odwzorowaniem sytuacji w na-

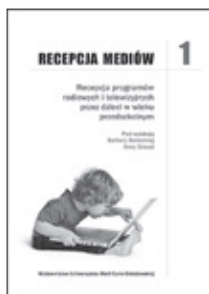

uce światowej, gdzie stosunkowo rzadko podejmowane są zagadnienia z zakresu historii wojen okresu wczesnorepublikańskiego czy średniorepublikańskiego. Niemniej jednak w obrębie wskazanej dominanty praca prezentuje materiał różnorodny. [...] Uznanie wzbudzą również teksty przygotowane w oparciu o bardzo staranne kwerendy literatury, w których niekiedy sama bibliografia to swoiste vademecum podejmowanego tematu [...] [Z recenzji dr. hab. Mirona E. Wolnego].

Naczelnicy organów rosyjskiej administracji specjalnej w Królestwie Polskim w latach 1839–1918, tom 1: Ministerstwo Oświecenia Publicznego

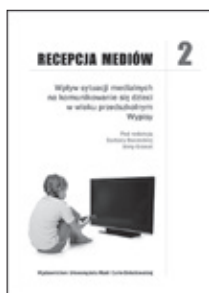
„Książka autorstwa Krzysztofa Łatawca, Artura Górac, Jacka Legiecia i Stanisława Bogdanova. Podstawą słownika biograficznego jest imponująca baza źródłowa, na którą składają się, oprócz słowników i opracowań polskojęzycznych i rosyjskojęzycznych, źródła zarówno drukowane jak i rękopiśmienne, pozyskane w wyniku rozległej kwerendy w bibliotekach oraz archiwach krajowych i zagranicznych, między innymi rosyjskich, ukraińskich, estońskich i litewskich. Podkreślić należy ogrom pracy autorów, włożony w proces gromadzenia materiałów oraz w ich opracowanie [...]. Słownik z pewnością zostanie doceniony przez badaczy danej epoki. Wydobyte zostały z zapomnienia nazwiska ludzi, którzy wówczas, w XIX wieku, byli wykonawcami decyzji rosyjskich władz oświatowych, często też byli włączeni w procesy ich podejmowania i formowania” [dr hab. Ewa Kula].

Recepcja mediów. Tom 1. Recepcja programów radiowych i telewizyjnych przez dzieci w wieku przedszkolnym

pod red. Barbary Bonieckiej, Anny Granat

Pierwszy tom serii zawiera teksty obrazujące recepcję treści masowego przekazu przez dzieci w wieku przedszkolnym. Jest to ogromnie ważna kwestia z punktu widzenia dbałości dorosłych o rozwój najmłodszych i realizację najwcześniejszego etapu edukacji medialnej. Poszczególne części książki są różnego autorstwa, dotyczą oglądu zjawiska recepcji mediów z różnych perspektyw od stricte naukowej (eksploracje pracowników uczelni), przez dziennikarską (recepcja widziana oczyma nadawcy medialnego), aż po dydaktyczną (wnioski środowiska nauczycieli przedszkolnych).

Recepcja mediów. Tom 2. Wpływ sytuacji medialnych na komunikowanie się dzieci w wieku przedszkolnym.

Wypisy pod red. Barbary Bonieckiej, Anny Granat

Publikacja dotyczy zachowań komunikacyjnych dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym, które znalazły się w sytuacjach medial-

nych, czyli w bezpośrednich relacjach z nadawcą przekazu. Bezpośredniość ta może być rozumiana np. jako rozmowa „face to face” z dziennikarzem do mikrofonu i przed kamerą. Zadaniem książki jest ukazanie konkretnych sytuacji komunikacyjnych, w których dziecko w określony sposób reaguje na media.

Prolegomena do historii komunikacji społecznej. Tom II. Badanie historii komunikacji

Włodzimierz Mich

„Publikacja Włodzimierza Micha to efekt szerokiego przedsięwzięcia badawczego o charakterze rekonstrukcyjno-krytycznym związanego z dziejami komunikacji człowieka, które nie ma charakteru apodyktycznego, ale problematyczny. [...] Istotą dającą bezprecedensową wartość tego typu badaniom i postawie metodologicznej jest krytyczny stosunek do wcześniejszych ustaleń w tej dziedzinie nauk o komunikowaniu, które nierzadko wbrew ich twórcom stały się wręcz wiedzą absolutną, a nawet metafizyczną, prowadzącą w praktyce z pobudek politycznych czy świadomościowo-dogmatycznych do szeregu antynomii w rozumowaniach, opisie interpretacji badanych zjawisk, wykluczając rzetelną wiedzę na ich temat, podnoszącą przecież jakość życia. [...] Włodzimierzowi Michowi udało się sformułować bardzo ciekawą – płodną teoretycznie, ale również w sferze praktyk komunikacyjnych – choć krytyczną wizję komunikacji człowieka, która zakotwicza go w świecie społeczno-kulturowym i przyrodniczym, jednocześnie determinując miękko jego człowieczeństwo na kolejnych etapach jego humanizacji. Publikacja

ma walory nie tylko stricte naukowe, ale może być znakomitym podręcznikiem akademickim do studiów nad komunikowaniem” [Z recenzji prof. dr. hab. Ignacego S. Fiuta].

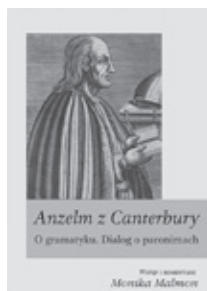

Unde bonum? Unde malum? Eseje o metafizyce duchowości

Jadwiga Mizińska

„Książka Jadwigi Mizińskiej „Unde bonum? unde malum? Szkice o metafizyce duchowości” [...] to nie traktat, nie dzieło systemowe, ale wiele „garści uwag” opartych na obserwacjach i doświadczeniach. Nie jest to zatem praca czysto teoretyczna, dotycząca sfery koncepcji i idei, ale książka mająca związek z doświadczeniem życiowym autorki. Zaliczyć ją zatem należy – i to jest najogólniejszy „adres” – do „literatury mądrościowej”, przenikniętej wrażliwością estetyczną, aksjologiczną i estetyczną. [...] Autorka posługuje się pojęciami i metodami badawczymi z różnych dziedzin: socjologii wiedzy, historii idei, historii filozofii; główną wskazzkę dziedziną – obecną w pracy – jest filozofia kultury (i to jest „adres” bardziej konkretny). Książka ta jest przede wszystkim owocem filozoficznego namysłu autorki nad stanem kultury współczesnej. [...] Należy podkreślić walory literackie publikacji. Przejawiają się one bogactwem nawiązań nie tylko do dzieł filozoficznych, ale też do różnych dzieł z literatury pięknej oraz mitologii. Co więcej, książka pisana jest piękną polszczyzną: potoczystą, obrazową i zarazem precyzyjną. [...] Odniosłem wręcz wrażenie, że wiele jej fragmentów pisanych było w natchnieniu, w uniesieniu, w „językowym transie”. [...] To pozycja oryginalna, zdecydowanie „wybijająca

się” na tle „produkcji filozoficznej” ostatnich lat” [Z recenzji dr. hab. Jacka Breczki].

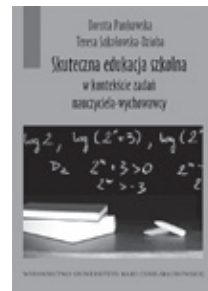

Anzelm z Canterbury. O gramatyku. Dialog o paronimach

oprac. Monika Malmon

„Wydanie tłumaczenia kolejnego tekstu ze spuścizny św. Anzelm z Canterbury jest niezwykle cenną inicjatywą. Jest to przedsięwzięcie doniosłe zarówno z racji historycznych, jak i filozoficznych czy edukacyjnych. Anzelm z Canterbury należy niewątpliwie do największych myślicieli średniowiecza i dlatego przybliżenie jego postaci i dzieła ma ogromne znaczenie. Przedstawiona tu książka zawiera cenne wprowadzenie, omawiające Anzelmiańskie życie i dzieło, oraz zawartość i problematykę tekstu „O gramatyku”. Niezwykle istotny jest fakt, że wydanie zawiera wersję dwujęzyczną: polsko-łacińską i z tego względu może się stać ważnym tekstem referencyjnym. tego typu wydania stanowią również nieocenioną pomoc w dydaktyce filozofii czy w nauczaniu języków obcych. [...] Twórczość Anzelm z Canterbury jest doniosła nie tylko z racji historycznych. Jego dzieła inspirowały i do dziś inspirować wiele filozoficznych dyskusji, głównie w obszarze filozofii anglosaskiej (Charles Hartshorne, Alvin Plantinga). Warto polskiemu czytelnikowi dać możliwość kontaktu z tak wartościowym i inspirującym autorem i tekstem. Dzieło „De grammatico” jest ponadto dziełem szczególnym. Przez długi czas było ignorowane jako mało znaczące na tle twórczości Anzelm z Canterbury, dziś jest doceniane jako znakomite wprowadzenie do metody scholastycznej”

[Z recenzji prof. dr. hab. Agnieszki Kijewskiej].

Skuteczna edukacja szkolna w kontekście zadań nauczyciela-wychowawcy

Dorota Pankowska, Teresa Sokołowska-Dzioba

„Z perspektywy recenzenta najważniejszą zaletą książki jest to, że wychodzi naprzeciw oczekiwaniom tych nauczycieli wychowawców funkcjonujących we współczesnej szkole, którzy chcieliby podnieść poziom swojej działalności dydaktycznej i wychowawczej. Taką postawę wymuszają na nich, do pewnego stopnia, zmiany zachodzące permanentnie w systemie edukacji, które powodują, że współczesna szkoła różni się od tej sprzed kilkunastu lat. [...] W świetle tych zmian edukacja nie może być nastawiona tylko na zdobywanie wiedzy i kształcenie określonych umiejętności, lecz powinna być traktowana jako świadome oddziaływanie na wszechstronny rozwój osobowości ucznia oraz ugruntowanie w nim potrzeby permanentnego kształcenia. Z lektury recenzowanej pracy wynika, że jest ona w stanie sprostać wymaganiom i oczekiwaniom najbardziej wymagającej grupy nauczycieli. [...] może z powodzeniem być wykorzystana w praktyce edukacyjnej przez nauczycieli, a także pedagogów i psychologów szkolnych zajmujących się w swojej pracy zawodowej uczniami na różnym poziomie kształcenia. Książka może też być użyteczna dla studentów kierunków i specjalności pedagogicznych” [Fragment recenzji prof. dr. hab. Mieczysława Radochońskiego].

Paleolityczna ekumena strefy pery – i metakarpackiej

pod red. Marii Łanczont,
Teresy Madeyskiej

Publikacja jest pokłosiem międzynarodowego projektu, niewspółfinansowanego (MNiSW nr 691/N-Ukraina/2010/O) o akronimie „Ekumena” i pełnym tytule: „Paleolityczna ekumena strefy pery– i metakarpackiej – studium zmian środowiska zachodniej Ukrainy i południowo-wschodniej Polski w plejstocenie i ich wpływu na pierwotne osadnictwo oraz szlaki migracji (na podstawie stanowisk lessowych i jaskiniowych)”. Projekt stanowił zwieńczenie kilkunastoletniej współpracy polsko-ukraińskiej grupy przyrodników i archeologów w zakresie rekonstrukcji środowiska przyrodniczego i jego zmian w czwartorzędzie, a szczególnie w czasie rozwoju osadnictwa paleolitycznego. Celem projektu, a tym samym badań, których wyniki prezentujemy w książce, było uzyskanie kompleksowego obrazu przestrzennych i czasowych zmian środowiska przyrodniczego strefy pery– i metakarpackiej na obszarze zachodniej części Ukrainy i południowo-wschodniej Polski, w skali czasowej środkowego i górnego plejstocenu. Ponadto celem była rekonstrukcja warunków bytowania ludności paleolitycznej na tym obszarze oraz modelowanie preferencji osadniczych ludzi paleolitu w zależności od zmian warunków przyrodniczych: rzeźby terenu, klimatu (w tym mezo-klimatu), roślinności, fauny. Ważne było również dokładniejsze określenie wieku warstw kulturowych, czyli czasu osadnictwa oraz analiza sieci osadniczej w odniesieniu do typów krajobrazów.

Pod koniec ubiegłego roku w Wydawnictwie UMCS ukazała się bardzo ciekawa publikacja, która jest bodaj pierwszym tak obszernym wyborem krytyki literackiej oraz eseistyki z czasów II wojny światowej. Redaktorami tomu są prof. dr hab. Jerzy Świąch oraz dr Aleksander Wójtowicz z Zakładu Literatury Współczesnej w Instytucie Filologii Polskiej UMCS. W tomie zawarte zostały teksty kilkudziesięciu autorów, zarówno tych bardziej, jak i mniej znanych. Niewątpliwie jest to zbiór niezwykłych i często zaskakujących swoją treścią dokumentów, które zwracają na siebie uwagę przez dynamikę i bogactwo życia umysłowego oraz niezwykle wysoki poziom dyskusji między autorami.

Podstawą, która została przedrukowana w tej obszernej książce były teksty ogłaszane na łamach przeróżnych czasopism oraz wydawnictw konspiracyjnych. Prof. Świąch wspomina we wstępie do tomu: „Żywiół publicystyki wciskał się dosłownie wszędzie, nie był od niego wtedy wolny żaden dyskurs o literaturze, nawet ten, który programowo bronił jej suwerennych praw. Teoretycznie rzecz biorąc, każda wypowiedź krytycznoliteracka zawiera pewien procent publicystyki, wszak podobnie jak krytyka jest ona jedną z form społecznego dyskursu, niekiedy uprzywilejowaną, która wśród innych ma prawo do samoistnego

istnienia, a przez to, ekspandowania na inne tereny, jawnie lub po cichu. Nie dziwi przeto, że na terenie słabo strzeżonym przez arbitrować smaku literatura stawiała się często jedynie pretekstem do dyskusji na temat bieżących wydarzeń i tak było od samego początku wojny, zarówno w kraju, jak i na emigracji [...]. Zajmując się sytuacją krytyki literackiej okresu wojny, wypada chwilę zastanowić się nad jej wartością jako historycznego dokumentu. Nie czeka nas bynajmniej problem „niechcianych źródeł” [...]. Antologia niniejsza odsyła wprawdzie do doku-

Kilka słów o książce „Nowy styl, nowe pióra. Antologia krytyki i eseistyki 1939-1945”

mentów powszechnie mało znanych lub w ogóle nieznanymi, uzupełniam materiał o wiele nowych tekstów i taki jest jej cel, ale nie odkrywa też niczego, co mogłoby bardziej podważyć zasób dotychczasowej wiedzy i opinii na ten temat. Poza jednym, że pierwsza w tym stopniu upomina się o uznanie dla ówczesnej krytyki z uwagi na jej znaczenie dla twórczości o ambicjach większych niż literatura okolicznościowa, a taka wtedy dominowała. Teksty, jakie zamieszczono w tym wyborze, mają dlatego niezaprzeczalną wartość źródeł [...].”

W tomie znalazły się teksty m.in.: Kazimierza Wyki, Gustawa Herlinga-Grudzińskiego, Czesława Miłosza, Tadeusza Gajcy, Ewy Pohoskiej, Stefana Jaracza, Melchiora Wańkowicza czy Teodora Bujnickiego.

Trzeci tom „Słownika gwar Lubelszczyzny”

W styczniu ukazała się trzecia część „Słownika gwar Lubelszczyzny” autorstwa profesor Haliny Pelcowej. Tom zatytułowany „Świat zwierząt” (Wydawnictwo UMCS, Lublin 2015, ss. 478) przynosi bogaty przegląd leksyki związanej ze zwierzętami, ptakami, płazami, gadami, rybami, owadami, a nawet robakami. Autorka nie poprzestaje na zestawieniu samych nazw istot żywych, lecz również przedstawia określenia: części ciała reprezentantów dzikiej i udomowionej flory, sposobów ich zachowań, odgłosów, zawołań stosowanych przez mieszkańców wsi, pokarmów.

Z imponującym rozmachem i liczbą zestawionych haseł, w nowoczesnym opracowaniu łączącym wymogi słownika wewnątrzdialektalnego i międziodialektalnego, czytelnik znajdzie nie tylko objaśnienie znaczenia poszczególnych jednostek, lecz również ich odmiany fonetyczne, specyfikację morfologiczną, synonimy i heteronimy, miejsce występowania i wreszcie fragment lub fragmenty autentycznych wypowiedzi zgromadzonych przez autorkę podczas badań terenowych. Słownik, będący świadectwem wielokulturowości i złożoności gwar regionu, wpisuje się w sformułowaną w Konwencji UNESCO (2003) ideę ochrony niematerialnego dziedzictwa kulturowego. Ta niezwykle cenna próba utrwalenia bogactwa gwarowego zagrożonego całkowitym zanikiem pozwala poznać i zrozumieć świat mieszkańców wsi, pozwala także na

nowo odkryć piękno otaczających nas gwar, zbliżyć się do obrazu rzeczywistości, utrwalonej w języku świata, który w dobie globalizacji kusi unikatowością i związkiem z „matą ojczyzną”, pozwalającą mieszkańcom Lubelszczyzny zachować kulturową tożsamość, stanowiącą źródło dumy i sposób wyróżnienia się w podlegającym unifikacji świecie.

Składające się na tom hasła (2035!) pozwalają lepiej poznać i zrozumieć region, którego językową różnorodność prof. dr hab. Halina Pelcowa bada od ponad trzydziestu lat. Wychoząc naprzeciw czytelniczemu oczekiwaniu, autorka zamieściła w opracowaniu leksykograficznym, obok haseł językowych, 46 kolorowych zdjęć zwierząt, ptaków, owadów i gadów spotykanych na Lubelszczyźnie. Dodatkowo, w zakończeniu tomu, zestawiała mapy gwarowe umożliwiające zrekonstruowanie

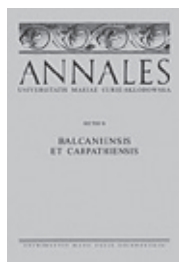
miejsca danej jednostki w strukturze gwarowej regionu. Dzięki temu czytelnik zainteresowany zapisaną w słowach kulturą Lubelszczyzny zyskuje bogatą, powiązaną z realiami pozajęzykowymi wiedzę na temat „słownictwa zwierzęcego” regionu.

Warto podkreślić, iż starannie opracowany tom adresowany jest nie tylko do naukowców. Jego odbiorcami są bowiem – zgodnie z deklaracją autorki – także twórcy regionalni, propagatorzy kultury, nauczyciele przybliżający dzieciom i młodzieży specyfikę regionu lubelskiego, a także młodzież pragnąca zrozumieć język przodków, poznać kulturowo-językowy obraz Lubelszczyzny.

Po zapoznaniu się z tomem wydaje się jednak, że słuszne byłoby stwierdzenie, iż czytelnikiem słownika może być każdy, kto zetknąwszy się z gwarami regionu, pragnie dowiedzieć się, co na przykład kryje się pod nazwą *afrykanka*, na jakie zwierzę wołano *baż baż*, gdzie należy szukać *ficawki*, która z istot żywych *świergoli*, czym różni się ogólnopolskie *bije się* od *bije się* w świecie zwierząt. Dzięki materiałowi wyekscerpowanemu z wypowiedzi mieszkańców 509 wsi (2070 informatorów) i przedstawionemu w słowniku, „swojskie” wyrazy opisujące świat zwierząt znów stają się semantycznie jasne i zrozumiałe. Miejmy nadzieję (a nie jest to bezpodstawny optymizm, gdyż we wstępie Autorka zapowiada kolejne tomy słownika), że wkrótce również świat roślin doczeka się tak dokładnej leksykograficznej prezentacji.

Monika Gabryś-Sławińska

Nowa inicjatywa wydawnicza Wydziału Politologii

Na Wydziale Politologii zostało utworzone nowe czasopismo: „Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska: Sectio M: Balcaniensis et Carpathiensis”. Redaktorem naczelnym pisma został prof. dr hab. Waldemar Paruch, zaś sekretarzem Małgorzata Podolak.

Wśród zainteresowań naukowych Redakcji pisma pojawiają się zagadnienia poświęcone badaniom Eu-

ropy Środkowej i Wschodniej, prowadzone na wielu płaszczyznach.

Teksty do pierwszego numeru będą przyjmowane od kwietnia, a szczegółowych informacji można zasięgnąć na stronie internetowej: www.carbal.annales.umcs.pl. Planowane jest wydawanie dwóch numerów rocznie.

Redakcja zaprasza do współpracy specjalistów z różnych dziedzin i dyscyplin naukowych, przede wszystkim badaczy z zakresu nauk humanistycznych i społecznych – historyków, socjologów, politologów, kulturoznawców, medjoznawców.

Fot. Władysław Kostko

• Jacek Brzeziński i Ewa Bechyně-Henkiel

Wieczór autorski Ewy Bechyně-Henkiel

10 lutego odbył się wieczór autorski Ewy Bechyně-Henkiel. Podczas którego promowana była jej najnowsza książka – tym razem proza wspomnieniowa – „Maniewiczze dwoma sercami malowane”.

Fot. Władysław Kostko

w ciemnych zakamarkach duszy. Jest to bowiem opowieść o arkadyjskim czasie przedwojnia, o rzeczywistości postrzeganej oczami dziecka, ale też pełna uczuciowości relacja z czasu, kiedy nad Wołyń nadciągnęła noc wojny, stawiając wszystkich w sytuacjach przeżyć ekstremalnych i bez wątpienia traumatycznych.

Ta niewielka objętościowo książka dostarcza wielu wzruszeń i do głębi porusza nie tyle wspomnieniem doznanych krzywd, co – przede wszystkim – relacją na temat ludzkiej życzliwości oraz solidarności w czasach pogardy i ciemności. Jest zapisem zdarzeń, o których można wyrazić się jako o cudach Bożej Opatrzności, wprowadzającej człowieka obronną ręką z jaskini lwa. Opowieść niezwykła, choć – wedle słów autorki – spisana niejako pod przymusem, tj. na uporczywe prośby rodziny. Sama autorka bała się tych wspomnień i praktycznie przez całe swe życie ze swej świadomości je wypierała. Koniec końców otrzymaliśmy tom, który jest godny najwyższego polecenia.

Wieczór autorski Ewy Bechyně-Henkiel – jak zwykle – zgromadził w auli CJKP UMCS liczną grupę jej fanów i przyjaciół. Zaszczepna rola poprowadzenia wieczoru przypadła piszącemu te słowa.

Jacek Brzeziński

Fot. Władysław Kostko

• Gospodarze spotkania

Fot. Władysław Kostko

Fot. Władysław Kostko

Nakładem Wydawnictwa Wyższej Szkoły Handlowej w Radomiu ukazała się książka Jerzego Kmiecńskiego zatytułowana „Kształtowanie się świadomości historycznej społeczeństw ludzkich. Rozprawy, eseje, wykłady”. Autor, polski prahistoryk, a także antropolog kultury i germanoznawca, emerytowany Profesor na Wydziale Studiów Międzynarodowych i Polito-logicznych Uniwersytetu Łódzkiego, pracował w Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie w latach 1982-1999, a od 1994 do 1998 był kierownikiem Katedry Archeologii.

Opracowanie jest zbiorem szesnastu tekstów, które odnoszą się do zagadnień politycznych, społecznych, gospodarczych i duchowych w różnych epokach historycznych: od pradziejów aż po współczesność. Niektóre z nich publikowane były wcześniej w różnych wydawnictwach. Punktem wyjścia są rozważania o relacjach między europejską a globalną świadomością historyczną wspólnot w dobie współczesnej.

Ważnym pytaniem, jakie zadał autor i starał się na nie odpowiedzieć w kontekście myśli przewo-

Recenzja książki „Kształtowanie się świadomości historycznej społeczeństw ludzkich. Rozprawy, eseje, wykłady”

niej książki było, jak dalece historie ojczyste w procesie nauczania powinny być rozumiane również jako przeszłość europejska. Odpowiedź jest prosta, otóż osiągnięciu europejskiej świadomości historycznej powinno służyć połączenie tego wszystkiego, co łączy Europę jako całość z historycznym rozwojem poszczególnych państw, włącznie z sięgnięciem do historii rodzimych miejscowości. Konstatacja ta, swoisty ideał, jest niestety jedynie postulatem badawczym. Lektura licznych opracowań poświęconych dziejom wielu wspólnot ludzkich pozwala zauważyć perspektywę przestrzenną i kulturową autora. O ile jeszcze w dziejach społeczeństw środkowo-

europejskich znajdujemy odniesienia do rozwiązań zachodniej części kontynentu, o tyle trudno tutaj o wzajemność.

W swoich rozważaniach autor idzie też dalej, zastanawia się bowiem nad elementami, które powinny być budulcem świadomości globalnej. Anonsowana książka jest niejako kwintesencją interdyscyplinarnych zainteresowań Profesora, korzystającego obficie z wiedzy historycznej, socjologicznej oraz politologicznej. Można ją z przekonaniem polecić szerokiemu gronu czytelników, a zwłaszcza studentom studiów humanistycznych i społecznych.

Krystyna Trembicka

Periodyk naukowy „Wschód Europy. Studia humanistycz- no-społeczne”

Centrum Europy Wschodniej UMCS we współpracy z Wydziałem Politologii oraz Centrum Kompetencji Wschodnich zapoczątkowało inicjatywę wydawniczą w postaci periodyku naukowego „Wschód Europy. Studia humanistyczno-społeczne”. Jak zaznaczono we wstępie, czasopismo ma na celu „skupienie szerokiego kręgu polskich i zagranicznych badaczy, zajmujących się problematyką wschodnioeuropejską”. Obszarem szczególnych zainteresowań badawczych są procesy historyczne, polityczne, ekonomiczne oraz społeczno-kulturowe zachodzące w państwach Europy Wschodniej. Ponadto w periodyku będą publikowane analizy stosunków między-

dowych oraz problemów bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego. Redaktorem naczelnym czasopisma jest prof. dr hab. Walenty Baluk, Dyrektorem Centrum Europy Wschodniej, a sekretarzem dr Eleonora Kirwiel z Zakładu Myśli Politycznej Wydziału Politologii. Do Rady Naukowej wchodzi przedstawiciele różnych ośrodków naukowo-badawczych, m.in. Kijowa, Iwano-Frankiwska, Mińska, Sankt-Petersburga, Brna, Lublina, Wrocławia oraz Tel Avivu.

Pierwszy numer tego czasopisma ukazał się właśnie w języku rosyjskim nakładem Wydawnictwa UMCS pod red. prof. dr hab. Walentego Baluka oraz dr Eleonory Kirwiel. Artykuły w liczącym ponad 190 stron tomie podzielone zostały na trzy bloki: „Bezpieczeństwo narodowe”, „Ideologia i partie polityczne” oraz „Społeczeństwo i stosunki narodowościowe” i w dużej mierze dotyczą problematyki konfliktu rosyjsko-ukraińskiego. Wszystkie artykuły są recenzowane oraz opatrzone streszczeniami w języku polskim i angielskim.

Czasopismo „Wschód Europy. Studia humanistyczno-społeczne” posiada również wersję elektroniczną zamieszczoną pod adresem: <http://journals.umcs.pl/we>

Nadia Gergało-Dąbek

Prorektor Urszula Bobryk została laureatką nagrody „Angelus”

31 stycznia 2016 r. na Zamku Lubelskim odbyła się uroczysta Gala wręczenia „Angelusów”. Prof. U. Bobryk otrzymała statuetkę w kategorii „Człowiek animacji życia kulturalnego”.

Fot. Bartosz Proll

Telewizja Akademicka TV UMCS

Dołącz do nas!

www.tv.umcs.pl

facebook.com/tvumcs

